

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/126,

7. detsember 2021,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2115 täiendavate nõuetega teatavatele sekkumisviisidele, mille liikmesriigid määravad kindlaks kõnealuse määruse kohastes ajavahemikuks 2023–2027 ette nähtud ÜPP strateegiakavades, ning eeskirjadega, milles käsitletakse maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) 1. standardi kohast suhtarvu

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrust (EL) 2021/2115, millega kehtestatakse liikmesriikide koostatavate Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist (EAGF) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) rahastatavate ühise põllumajanduspoliitika strateegiakavade (ÜPP strateegiakavad) toetamise reeglid ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EL) nr 1305/2013 ja (EL) nr 1307/2013, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 4 lõiget 8, artikli 13 lõiget 3, artikli 37 lõiget 5, artikli 38 lõiget 5, artikli 39 lõiget 3, artikli 45 punkte a–i, artikli 56 punkte a, b ja c ning artikli 84 punkte a ja b,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruses (EL) 2021/2115 on sätestatud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) uus õigusraamistik, et parandada selle tulemuslikkust Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud liidu eesmärkide saavutamisel. Nimetatud määruses on täpsustatud ka liidu eesmärgid, mis tuleb ÜPP abil saavutada, ning määratud kindlaks sekkumisviisid ja liikmesriikide suhtes kohaldatavad liidu ühised nõuded, tagades samas liikmesriikidele paindlikkuse oma ÜPP strateegiakavades ettenähtud sekkumiste kavandamisel.
- (2) ÜPP ja siseturu ühise olemuse tagamiseks on määrusega (EL) 2021/2115 komisjonile antud volitused võtta vastu teatavad täiendavad nõuded ÜPP strateegiakavades ettenähtud sekkumiste kavandamiseks otsetoetuste valdkonnas, määruses (EL) nr 1308/2013 ⁽²⁾ osutatud teatavates põllumajandussektorites ja maaelu arengu valdkonnas ning ühiseeskirjad nende valdkondade jaoks seoses maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) 1. standardi kohase suhtarvuga. Kui liikmesriigid koostavad kõiki asjaomaseid valdkondi hõlmavaid ÜPP strateegiakavasid, peavad nad arvesse võtma kõiki neid täiendavaid nõudeid, mis tuleks seepärast sätestada käesolevas määruses.
- (3) Liikmesriikide poolt ÜPP strateegiakavades otsetoetuste valdkonnas ettenähtavate sekkumiste puhul tuleks sätestada täiendavad nõuded kanepi ja puuvillaga seotud sekkumiste jaoks. Toetuse andmise tingimuseks tuleks seada teatavate kanepisortide sertifitseeritud seemne kasutamine.
- (4) Lisaks tuleks sätestada menetlus kanepisortide kindlaksmääramiseks ja nendes kanepisortides tetrahüdrokannabinooli (THC) sisalduse kontrollimiseks vastavalt määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teisele lõigule. THC-sisalduse kontroll on vajalik selleks, et kaitsta liidu finantshuve, kuid see on ka strateegiline, et kaitsta rahvatervist ja tagada sidusus muude õigusraamistikega, eelkõige kriminaalõigusega ebaseadusliku uimastikaubanduse valdkonnas, ja selliste rahvusvaheliste kohustustega nagu narkootiliste ainete ühtne konventsioon ⁽³⁾. Seepärast on kohane sätestada eeskirjad, millega ühtlustatakse meetodeid ja menetlusi, mida liikmesriigid kasutavad kanepisortide kontrollimisel ja kanepis THC-sisalduse kvantitatiivsel määramisel, et tagada võrdväärsed tulemused.

⁽¹⁾ ELT L 435, 6.12.2021, lk 1.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671).

⁽³⁾ <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/single-convention.html>

- (5) On vaja sätestada ajavahemik, mille jooksul kiu tootmiseks kasvatatavat kanepit ei tohi pärast õitsemist koristada, et oleks võimalik tõhusalt ja usaldusväärselt määrata kanepi THC-sisaldus.
- (6) Kui sordi suhtes tehtud analüüside tulemus näitab määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teises lõigus osutatust suuremat THC-sisaldust kahel järjestikusel aastal, peaksid liikmesriigid selguse ja õiguskindluse huvides võtma vajalikud meetmed, et teavitada ettevõtjaid õigeaegselt sellest, et selle sordi kasvatamine ei anna õigust otsetoetustele.
- (7) Kanepisortide kontrollimise ja THC-sisalduse kvantitatiivse määramise eeskirjades tuleks arvesse võtta, et kanepit võib kasvatada põhikultuurina või püüdekultuurina. Selles kontekstis on asjakohane esitada püüdekultuurina kasvatatava kanepi määratlus.
- (8) Määruse (EL) 2021/2115 III jaotise II peatüki 3. jao 2. alajaos on sätestatud puuvilla eritoetus. On asjakohane kehtestada puuvilla eritoetuseks kõlblikku põllumajandusmaad ja sorte käsitlevad eeskirjad ja kõnealuse toetuse saamise tingimused. Lisaks tuleks kehtestada täiendavad tingimused, et tagada minimaalne tegevus kooskõlas toetuse eesmärgiga.
- (9) Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 36 osutatud liikmesriigid peaksid kiitma heaks puuvilla tootmisega tegelevad tootmisharudevahelised organisatsioonid nende suuruse ja sisemise korraldusega seotud objektiivsete kriteeriumide alusel. Tootmisharudevahelise organisatsiooni suuruse kindlaksmääramisel tuleks arvestada organisatsiooni kuuluva toorpuuvilla töötaja suhtes kehtestatud nõuet, et ta peaks olema suuteline vastu võtma piisava koguse lõugutamata puuvilla.
- (10) Põllumajandustootjate kui tootmisharudevaheliste organisatsioonide liikmete jaoks tuleks kehtestada konkreetsed kohustused. Nende kohustuste eesmärk on lihtsustada põllumajandustootjate liikmesuse haldamist ja kontrolli ning suurendada organisatsioonide võimalikku tõhusust, mis tuleneb nende liikmete arvust ja pühendumusest.
- (11) Selliste sekkumiste jaoks, mille liikmesriigid näevad oma ÜPP strateegiakavades ette puu- ja köögiviljasektoris, mesindussektoris, veinisektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites, tuleks sätestada täiendavad nõuded seoses järgmisega: investeeringud, põllumajanduse keskkonna- ja kliimaalased sekkumised, juhendamine, müügiedendus, teavitustegevus ja turustamine, ühisfondid, viljapuuaedade, oliivisalude või viinamarjaistanduste taastamine pärast nende kohustuslikku väljajuurimist, roheline korje ja koristamata jätmine, saagi- ja tootmiskindlustus, turult kõrvaldamine muuks otstarbeks kui tasuta jagamiseks ning ühine ladustamine. Lisaks tuleks kehtestada toetuse vorme ja kululiike, sealhulgas kindlate summade ja ühikuhindade astmike või kindlasummaliste maksete kasutamist ning haldus- ja personalikulud käsitlevad sätted. Usaldusväärse finantsjuhtimise ja õiguskindluse tagamiseks tuleks koostada loetelu kuludest, mida ei tohi ÜPP rakenduskavadega hõlmata, ning mittetäielik loetelu kuludest, mida võib nende kavadega hõlmata puu- ja köögivilja-, mesindus-, veini-, humala-, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning muudes sektorites.
- (12) Lisaks tuleks kehtestada erieeskirjad teatavate sektoripõhiste sekkumisviiside kohta puu- ja köögivilja-, mesindus-, veini-, humala- ja loomakasvatussektoris, et võtta arvesse nende sektorite teatavaid eripärasid.
- (13) Sektoripõhiste sekkumisviiside puhul, mida juhivad puu- ja köögivilja-, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning muudes sektorites rakenduskavade kaudu tootjaorganisatsioonid, tootjaorganisatsioonide liidud, riikidevahelised tootjaorganisatsioonid, riikidevahelised tootjaorganisatsioonide liidud või tootjarühmad, tuleks kehtestada erieeskirjad hõlmatud toodete ja tasuta jagamise eesmärgil turult kõrvaldamise, eelkõige veo- ja turustamiseks ettevalmistamise kulude kohta, võttes arvesse kõnealuse sekkumise võimalikku tähtsust. Eelkõige tuleks kehtestada turult kõrvaldamiseks antava toetuse piirmäärad, tagamaks, et toodete turult kõrvaldamine ei muutuks toodete turuleviimist asendavaks püsivaks alternatiivseks väljundiks. Kõigil juhtudel on sarnastel kaalutlustel asjakohane kehtestada kõrvaldatavate toodete arvuline piirmäär tootjaorganisatsiooni kohta. Lisaks tuleks kehtestada erieeskirjad seoses turult kõrvaldatud toodete otstarbe, kõrvaldatud toodete saajatele esitatavate tingimuste ja asjakohaste standarditega, millele kõrvaldatud tooted peavad vastama.

- (14) Selleks et hõlbustada valdkondlike sekkumiste kasutamist rakenduskavade kaudu, tuleks kehtestada tootjaorganisatsioonide turustatud toodangu väärtuse arvutamise meetod, sealhulgas ühtse määra kasutamine töötlemiseks ettenähtud puu- ja köögivilja väärtuse arvutamiseks. Turustatud toodangu väärtuse arvutamise meetod peaks arvesse võtma aasta lõikes esinevaid kõikumisi või teabe ebapiisavust, kui tegemist on uute tunnustatud organisatsioonide või rühmadega. Rakenduskava väärkasutuse vältimiseks ei tohiks üldjuhul olla lubatud, et tootjaorganisatsioonid muudavad kava kestuse jooksul võrdlusperioodide kindlaksmääramise metoodikat.
- (15) Selleks et tagada sekkumisviiside sujuv toimimine puu- ja köögiviljasektoris, oleks asjakohane sätestada põllumajanduse keskkonna- ja kliimaalaste sekkumistega seotud erieesmärgid.
- (16) Tuleks kehtestada sätted sellise riikliku finantsabi kohta, mida liikmesriigid võivad anda piirkondades, kus puu- ja köögiviljatootjate organiseerituse tase on eriti madal, sealhulgas sätted, mille alusel organiseerituse tase kindlaks määratakse ja organiseerituse madal tase kinnitatakse.
- (17) Selleks et tagada sekkumisviiside sujuv toimimine mesindussektoris, tuleks kehtestada mesilastarusid käsitlevad eeskirjad.
- (18) Selleks et tagada sekkumisviiside sujuv toimimine veinisektoris, on asjakohane koostada mittetäielik loetelu ettevõtjatest, kes võivad eri sekkumisviiside puhul toetust saada. Samuti on vaja sätestada teatavad rahastamiskõlblikkuse erinõuded sekkumisviiside „viinamarjaistanduste ümberkorraldamine ja muutmine“, „roheline korje“ ja „saagikindlustus“ toetusesaajate jaoks, kui nad on avalik-õiguslikud asutused ja eraettevõtted. Lisaks on asjakohane jätta liidu toetusest ilma tootjad, kellel on ebaseaduslikud istandused või alad, kuhu viinapuud on istutatud ilma loata.
- (19) Tagamaks, et liidu rahalisi vahendeid kasutatakse nõuetekohaselt, on vaja kehtestada eeskirjad kulude kohta veinisektoris viinamarjaistanduste taasistutamisel taimetervise seotud või fütosanitaarsetel põhjustel. Eelkõige on asjakohane sätestada, et sellised kulud ei tohi ületada teatavat summat viinamarjaistanduste ümberkorraldamise ja muutmise aastast kogukulust asjaomases liikmesriigis teataval eelarveaastal. Samuti tuleks selgitada, et väljajuurimise kulud ning saamata jäänud tulu hüvitamise kulud ei tohiks olla rahastamiskõlblikud kulud selle sekkumise alusel, mille eesmärk on üksnes toetada taasistutamise kulusid pärast kohustuslike fütosanitaarmeetmete võtmist.
- (20) Viinamarjaistanduste ümberkorraldamise ja muutmise ning roheline korjega seotud sekkumiste jaoks on asjakohane sätestada eeskirjad alade mõõtmise kohta, seda eelkõige selleks, et määrata kindlaks, milline ala on viinapuude kasvuala; see on eriti oluline juhul, kui toetust makstakse pindalal põhineva ühikuhindade standardiseeritud astmiku alusel.
- (21) Selleks et tagada sekkumisviiside sujuv toimimine humalasektoris, on asjakohane sätestada eeskirjad liidu finantsabi arvutamise kohta.
- (22) Selleks et tagada sekkumisviiside sujuv toimimine loomakasvatusektoris, on asjakohane sätestada eeskirjad eluskarja taastamiseks pärast sundtapmist või loodusõnnetustest tingitud kaotusi.
- (23) Tingimused, mida kohaldatakse ohustatud põllumajanduslike tõugude või geneetilisest erosioonist ohustatud taimesortide säilitamise kohustuste suhtes ning põllumajanduses ja metsanduses geneetiliste ressursside säilitamiseks, säästvaks kasutamiseks ja arendamiseks vajalike tegevuste suhtes, peaksid aitama saavutada määruse (EL) 2021/2115 artikli 6 lõike 1 punktides d, e ja f sätestatud ÜPP keskkonna- ja kliimaalaseid erieesmärgi. Eelkõige peaksid need käsitlema vajadust tagada geneetilise mitmekesisuse kaitse, säilitamine ja edendamine.
- (24) Loomade heaolu tuleks parandada, toetades põllumajandustootjaid, kes kohustuvad kehtestama asjakohastest kohustuslikest nõuetest rangemad loomakasvatustandardid. Kui võetakse loomade heaoluga seotud kohustusi, et tagada tootmismeetodite kõrgemad standardid, tuleks määrata kindlaks vastavad valdkonnad. Sealjuures tuleks vältida loomade heaoluga seotud kõnealuste kohustuste kattumist standardsete tootmisviisidega, eelkõige patoloogiate ärahoidmiseks tehtavate vaktsineerimistega.

- (25) Riiklikud tunnustatud kvaliteedikavad võivad anda tarbijatele kindluse toote või tootmisprotsessi kvaliteedi ja omaduste kohta. Tuleks kehtestada lõpptoote eripära, kavale juurdepääsu, siduvate tootespetsifikatsioonide kontrolli, kava läbipaistvuse ja toodete jälgitavuse kriteeriumid eesmärgiga optimeerida nende toetamist maaelu arengu sekkumiste alusel. Puuvilla kui põllumajandustoote eriomadusi arvestades peaksid hõlmatud olema ka puuvilla riiklikud kvaliteedikavad.
- (26) Tuleks kehtestada teatavad objektiivsed kriteeriumid, et toetada põllumajandustoodete vabatahtliku sertifitseerimise süsteeme, mida liikmesriigid tunnustavad maaelu arengu sekkumiste alusel ja mis on kohandatud sektoripõhistele sekkumistele.
- (27) Selleks et tagada võrdsed tingimused seoses määruse (EL) 2021/2115 III lisas osutatud maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) 1. standardi kohase suhtarvuga, tuleks kehtestada eeskirjad meetodi kohta, millega määratakse kindlaks nii püsirohumaa võrdlussuhtarv kui ka aastane suhtarv ning samuti nende kehtestamise tase.
- (28) Selleks et tagada püsirohumaa osakaalu kaitse, on asjakohane sätestada, et liikmesriigid peaksid võtma meetmeid, et tagada alade ümberkorraldamine juhul, kui püsirohumaa osakaal on vähenenud alla 5 % piirmäära. Tuleks siiski ette näha erandid juhul, kui püsirohumaa absoluutne pindala jääb suhteliselt stabiilseks või kui osakaalu vähenemine allapoole künnist tuleneb ala ümberkorraldamisest keskkonna- ja kliimaeesmärkidel, eelkõige metsastamisest ja alade taassoostamisest.
- (29) Kuna liikmesriigid peavad oma ÜPP strateegiakavade väljatöötamisel võtma arvesse käesolevas määruses sätestatud eeskirju, peaks käesolev määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

REGULEERIMISESE

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega täiendatakse määrust (EL) 2021/2115 järgmisega:

- a) täiendavad nõuded teatavatele sekkumisviisidele, mille liikmesriigid näevad ette oma ÜPP strateegiakavades, mis hõlmavad ajavahemikku 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2027:
- i) otsetoetuste vormis kanepi ja puuvilla kasvatamiseks;
 - ii) määruse (EL) 2021/2115 artiklis 42 osutatud põllumajandussektorites;
 - iii) geneetiliste ressursside ja loomade heaolu jaoks keskkonna-, kliima- ja muude halduskohustuste raames ning maaelu arengu kvaliteedikavade jaoks;
- b) eeskirjad maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (HPK) 1. standardi kohase suhtarvu kohta.

II JAOTIS

TÄIENDAVAD NÕUDED TEATAVATE OTSETOETUSTE VORMIS SEKKUMISVIISIDE KOHTA

I peatükk

Kanep

Artikkel 2

Täiendavad rahastamiskõlblikkuse nõuded

Kui liikmesriigid näevad oma ÜPP strateegiakavades ette määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõikes 1 ette nähtud määratlused, seavad nad kanepi tootmise toetuste andmise tingimuseks selliste kanepisortide seemne kasutamise, mis vastavad järgmistele nõuetele:

- a) need on loetletud toetuse maksmise aasta 15. märtsil ühtses põllukultuuride sordilehes, mis on avaldatud kooskõlas nõukogu direktiivi 2002/53/EÜ⁽⁴⁾ artikliga 17;
- b) nende delta-9-tetrahydrokannabinooli sisaldus (edaspidi „THC-sisaldus“) ei ole kahel järjestikusel aastal olnud suurem määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teises lõigus sätestatud piirmäärast;
- c) need on sertifitseeritud vastavalt nõukogu direktiivile 2002/57/EÜ⁽⁵⁾ või säilitussortide puhul vastavalt komisjoni direktiivi 2008/62/EÜ⁽⁶⁾ artiklile 10.

Artikkel 3

Kanepisortide kontroll ja THC-sisalduse kvantitatiivne määramine

1. Liikmesriigid kehtestavad kanepisortide THC-sisalduse määramiseks kontrollisüsteemi, mis võimaldab neil kohaldada I lisas esitatud kanepisortide kontrollimise meetodit ja kanepisortide THC-sisalduse kvantitatiivset määramist.
2. Liikmesriigi pädev asutus peab arvestust THC-sisalduse kohta. Sellised arvestusdokumendid peavad iga sordi puhul sisaldama vähemalt THC-sisalduse määramise tulemusi, mis on väljendatud protsentides kahe kümnendkoha täpsusega, kasutatud proovivõtumenetlust, tehtud analüüsides arvu, märget proovi võtmise aja kohta ja riiklikul tasandil võetud meetmeid.
3. Kui kõikide teatavast sordist võetud proovide keskmine THC-sisaldus on suurem kui määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teises lõigus sätestatud, kasutab liikmesriik asjaomase sordi suhtes järgmise taotlusaasta jooksul menetlust B, mida on kirjeldatud käesoleva määruse I lisas. Seda menetlust kasutatakse ka järgmistel taotlusaastatel, välja arvatud juhul, kui kõikide teatava sordi suhtes tehtud analüüsides tulemused näitavad määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teises lõigus sätestatud väiksemat THC-sisaldust.

⁽⁴⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/53/EÜ ühise põllumajandustaimesortide kataloogi kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 1).

⁽⁵⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta direktiiv 2002/57/EÜ õli- ja kiudtaimede seemnete turustamise kohta (EÜT L 193, 20.7.2002, lk 74).

⁽⁶⁾ Komisjoni 20. juuni 2008. aasta direktiiv 2008/62/EÜ, millega sätestatakse teatavad erandid kohalike ja piirkondlike oludega kohanenud ja geneetilisest erosioonist ohustatud põllukultuuride rahvaselektioonsortide ja sortide heakskiitmiseks ning kõnealuste rahvaselektioonsortide ja sortide seemnete ning seemnekartuli turustamiseks (ELT L 162, 21.6.2008, lk 13).

4. Kui kõikide teatavast sordist võetud proovide keskmine THC-sisaldus on suurem kui määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teises lõigus sätestatud, teatab liikmesriik komisjonile asjaomase sordi nime hiljemalt järgmise taotlusaasta 15. jaanuariks. Kõnealusest taotlusaastast alates ei anna teatava sordi kasvatamine asjaomases liikmesriigis õigust otsetoetustele.

5. Liikmesriigid peavad tagama, et kanepitootjatele teatatakse õigeaegselt nende kanepisortide nimed, mis ei ole otsetoetuskõlblikud vastavalt määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teisele lõigule, kõnealuse artikli lõike 4 kohase teavitamise järel, avalikustades esitatud teabe mitte hiljem kui ühtse taotluse esitamise kuupäeval.

Artikkel 4

Püüdekultuur

Käesolevas peatükis tähendab „püüdekultuurina kasvatatud kanep“ kanepit, mis on külvatud pärast vastava aasta 30. juunit.

Artikkel 5

Kasvatuse nõuded

Kanepi kasvatamist jätkatakse tavalistes kasvutingimustes vastavalt kohalikule tavale vähemalt seni, kuni õitsemise lõpust on möödunud kümme päeva, et teha käesoleva artikli sätete rakendamiseks vajalikud kontrollid.

Kanepi kasvatamist püüdekultuurina jätkatakse tavalistes kasvutingimustes vastavalt kohalikule tavale vähemalt kuni kasvuperioodi lõpuni.

Liikmesriigid võivad lubada kanepit koristada enne õitsemise lõpule järgneva kümnepäevase ajavahemiku lõppu tingimusel, et koristamine toimub pärast õitsemise algust ja et inspektorid viitavad iga maatüki tüüpilistele osadele, millel tuleb I lisas sätestatud meetodi kohaselt jätkata kontrolli eesmärgil kultuuride kasvatamist vähemalt kümme päeva pärast õitsemise lõppu.

II PEATÜKK

Puuvill

Artikkel 6

Puuvilla tootmiseks ettenähtud põllumajandusmaa heakskiitmine

Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 36 osutatud liikmesriigid kehtestavad oma ÜPP strateegiakavades objektiivsed kriteeriumid põllumajandusmaa heakskiitmiseks vastavalt kõnealuse määruse artikli 37 lõikele 3.

Need kriteeriumid põhinevad ühel või mitmel järgmisel elemendil:

- a) tegemist on selliste piirkondade põllumajandusega, kus puuvill on peamine põllumajanduskultuur;
- b) kõnealuste piirkondade mulla- ja kliimatingimused;
- c) niisutussüsteem;
- d) keskkonda säästvamate rotatsioonisüsteemide ja viljelustehnikate kasutamine.

*Artikkel 7***Külvisortide heakskiitmine**

Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 36 osutatud liikmesriigid määravad oma ÜPP strateegiakavades kindlaks külviks heakskiidetud sordid, mis on registreeritud direktiiviga 2002/53/EÜ ette nähtud ühtses põllukultuuride sordilehes ja mida on kohandatud nende turuvajadustele.

*Artikkel 8***Puuvilla eritoetuse saamise lisatingimused**

Määruse (EL) 2021/2115 artikli 37 lõikes 1 osutatud puuvilla eritoetuste puhul peavad kõnealuse määruse artiklis 36 osutatud liikmesriigid sätestama oma ÜPP strateegiakavades minimaalse istutustiheduse külvipinnal vastavalt mulla- ja ilmastikutingimustele ning vajaduse korral piirkonna iseärasustele.

*Artikkel 9***Tootmisharudevaheliste organisatsioonide heakskiitmine**

1. Tootmisharudevahelisele organisatsioonile määruse (EL) 2021/2115 artikli 39 lõike 1 tähenduses annab heakskiidu liikmesriik, kus toorpuuvilla töötledjad asuvad, ja see antakse üheks aastaks, mis algab aegsasti enne kõnealuse aasta külviperioodi, tingimusel et organisatsioon vastab järgmistele kriteeriumidele:

- a) tema poolt hõlmatav kogupindala on vähemalt 4 000 ha, mis vastab käesoleva määruse artiklis 6 osutatud heakskiitmise kriteeriumidele;
- b) ta on kooskõlas liidu ja liikmesriigi õigusnormidega vastu võtnud töökorra, milles käsitletakse eelkõige liitumistingimusi ja liikmemakse.

2. Kui leitakse, et heakskiidetud tootmisharudevaheline organisatsioon ei vasta enam lõikes 1 sätestatud heakskiitmise kriteeriumidele, tühistab heakskiidu andnud liikmesriik heakskiidu, välja arvatud juhul, kui mittevastavuse põhjused kõrvaldatakse tähtaja jooksul, mille liikmesriik on tühistamisotsuses ette näinud. Vastutava liikmesriigi pädev asutus teatab tootmisharudevahelisele organisatsioonile eelnevalt oma kavatsusest heakskiit tühistada ja tühistamise põhjustest. Liikmesriik annab tootmisharudevahelisele organisatsioonile võimaluse esitada oma märkused kavandatud tühistamise teates täpsustatud ajavahemiku jooksul.

Põllumajandustootjatel, kes on sellise heakskiidetud tootmisharudevahelise organisatsiooni liikmed, mille heakskiit on vastavalt käesoleva lõike esimesele lõigule tühistatud, ei ole õigust määruse (EL) 2021/2115 artikli 40 lõikes 2 sätestatud puuvilla eritoetuse suurendamisele.

*Artikkel 10***Puuvilla tootvate põllumajandustootjate kohustused**

1. Põllumajandustootja ei või kuuluda rohkem kui ühte määruse (EL) 2021/2115 artikli 39 lõikes 1 osutatud heakskiidetud tootmisharudevahelisse organisatsiooni.
2. Heakskiidetud tootmisharudevahelise organisatsiooni liikmeks olev põllumajandustootja peab tarnima puuvilla üksnes samasse organisatsiooni kuuluvale toorpuuvilla töötledjale.
3. Põllumajandustootjate osalemine heakskiidetud tootmisharudevahelises organisatsioonis on vabatahtlik.

III JAOTIS

TÄIENDAVAD NÕUDED TEATAVATE SEKKUMISVIISIDE KOHTA MÄÄRUSE (EL) 2021/2115 ARTIKLIS 42 OSUTATUD SEKTORITES

I peatükk

Ühiseeskirjad, mida kohaldatakse sekkumiste suhtes puu- ja köögiviljasektoris, mesindussektoris, veinisektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning määruse (EL) 2021/2115 III jaotise III peatükis osutatud muudes sektorites

1. jagu

Ühiseeskirjad investeeringute, põllumajanduse keskkonna- ja kliimaalaste sekkumiste, juhendamise, müügiedenduse ja teavitustegevuse, ühisfondide, taasistutuse, rohelise korje ja koristamata jätmise, saagikindlustuse, turult kõrvaldamise ja ühise ladustamise kohta

Artikkel 11

Investeeringud materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, mesindussektoris, veinisektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavad investeeringud, peavad nad sätestama järgmise:

- a) toetusesaaja kasutab omandatud materiaalet ja immateriaalet vara vastavalt selle olemusele, eesmärkidele ja kavandatud kasutusele, nagu on kirjeldatud ÜPP strateegiakavaga seotud sekkumistes ja vajaduse korral heakskiidetud rakenduskavas;
- b) ilma et see piiraks löike 10 kohaldamist, jääb nii omandatud materiaalne kui ka immateriaalne vara toetusesaaja omandisse ja valdusse maksuamortisatsiooni perioodi lõpuni või vähemalt viieks aastaks, mille kehtestavad liikmesriigid, võttes arvesse varade olemust. Mõlemad ajavahemikud arvutatakse alates vara omandamise kuupäevast või kuupäevast, mil vara antakse toetusesaaja käsutusse.

Liikmesriigid võivad siiski ette näha lühema ajavahemiku, mille jooksul peab vara jääma toetusesaaja omandisse ja valdusse, kuid see ajavahemik ei tohi olla lühem kui kolm aastat komisjoni soovitus 2003/361/EÜ ⁽⁷⁾ osutatud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate investeeringute või nende loodud töökohtade säilitamise puhul.

Esimeses lõigus osutatud investeeringud materiaalsesse varasse tuleb teha toetusesaaja valdustes või vajaduse korral tema tootjaliikmete või käesoleva määruse artikli 31 lõikes 7 osutatud 90 % nõudele vastavate tütarettevõtjate valdustes. Mesindussektoris võivad liikmesriigid siiski näha oma ÜPP strateegiakavades ette ka sellised investeeringud materiaalsesse varasse, mis tehakse väljaspool toetusesaaja valdusi.

Kui investeering on tehtud renditud pinnal ja järgides konkreetset riiklikku omandiõigust käsitlevat eeskirja, võib nõuet, mille kohaselt peab vara olema toetusesaaja omandis, mitte kohaldada tingimusel, et vara on olnud toetusesaaja valduses vähemalt esimese lõigu punkti b kohase ajavahemiku jooksul.

2. Liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakavades sätestada, et materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute, sealhulgas liisingulepingute alusel tehtavate investeeringute toetusi võib rahastada ühes osas või osamaksetena, mis on rakenduskavas heaks kiidetud või nagu liikmesriigid on täpsustanud asjaomastes sekkumistes.

⁽⁷⁾ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus 2003/361/EÜ mikroettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määratlemise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

Kui lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud ajavahemik ületab teatava investeeringu puhul rakenduskava kestust, peavad liikmesriigid tagama, et selle võib kanda üle järgmistesse rakenduskavadesse.

Kui liikmesriigid näevad oma ÜPP strateegiakavades ette materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse tehtavate investeeringute jaoks antava toetuse, et saavutada määruse (EL) 2021/2115 artikli 46 punktides e ja f ning artikli 57 punktis b osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimaeesmärke, tuleb kõnealuste investeeringutega püüda saavutada üht või mitut käesoleva määruse artikli 12 lõikes 1 loetletud eesmärki.

3. Liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakavades näha ette toetuse investeeringuteks energiat tootvatest süsteemidest koosnevasse materiaalsesse varasse, kui toodetud energia maht ei ületa selle energia mahtu, mida võib kasutada igal aastal toetusesaaja tavapäraseks tegevuseks.

4. Liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakavades näha ette niisutusse tehtavate investeeringute jaoks antava toetuse, tingimusel et:

- a) kehtestatakse potentsiaalse veesäästu ja veekasutuse tõhusa vähendamise protsendimäärad, mille toetusesaaja peab saavutama, ja ÜPP strateegiakavades näidatakse, et selliste veesäästueesmärkide kindlaksmääramisel on arvesse võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/60/EÜ ⁽⁸⁾ osutatud veemajanduskavas sätestatud vajadusi;
- b) on kehtestatud või investeeringu osana kehtestatakse vee mõõtmise süsteem, mis võimaldab mõõta vee kasutamist põllumajandusettevõtte või asjaomase tootmisüksuse tasandil;
- c) lõigetes 5–8 osutatud niisutusse tehtavate konkreetsete investeeringute puhul on täidetud kõnealustes lõigetes sätestatud tingimused.

5. Toetada võib investeeringut olemasoleva niisutussüsteemi või niisutustaristu elemendi täiustamise järgmistel tingimustel:

- a) toetusesaaja hindab eelnevalt, et investeeringud pakuvad potentsiaalset veesäästu, mis kajastab olemasoleva rajatise või taristu tehnilisi parameetreid;
- b) investeeringud mõjutavad põhja- või pinnaveekogumeid, mille puhul on direktiivis 2000/60/EÜ osutatud asjakohases veemajanduskavas tehtud kindlaks, et nende seisund on vee kogusega seotud põhjustel vähem kui hea, ja saavutada tuleb veekasutuse tõhus vähendamine, mis aitab kaasa nende veekogumite hea seisundi saavutamisele, nagu on sätestatud kõnealuse direktiivi artikli 4 lõikes 1.

Esimese lõigu punktides a ja b sätestatud tingimusi ei kohaldata olemasoleva niisutussüsteemi või niisutustaristu elemendi täiustamiseks tehtavate investeeringute suhtes või veehoidla rajamiseks tehtavate investeeringute suhtes või investeeringute suhtes taaskasutusvee kasutamisse, mis ei mõjuta põhja- või pinnaveekogumit.

6. Toetust võib anda investeeringuteks, mille tulemusel suureneb niisutatud ala netopindala, mis mõjutab konkreetset põhja- või pinnaveekogumit, järgmistel tingimustel:

- a) veekogumi seisundi puhul ei ole asjakohases veemajanduskavas tehtud kindlaks, et see on vee kogusega seotud põhjustel vähem kui hea, ning
- b) keskkonnamõju analüüs näitab, et investeeringul ei ole märkimisväärset kahjulikku mõju keskkonnale; nimetatud keskkonnamõju analüüsi teeb pädev asutus või see kiidetakse pädeva asutuse poolt heaks.

7. Toetust võib anda investeeringuteks taaskasutusvee kasutamisse alternatiivse veevarustusena üksnes juhul, kui sellise vee kasutamine on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2020/741 ⁽⁹⁾.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 2020. aasta määrus (EL) 2020/741, mis käsitleb vee taaskasutuse miinimumnõudeid (ELT L 177, 5.6.2020, lk 32).

8. Toetust võib anda niisutamiseks ettenähtud reservuaari loomiseks või laiendamiseks tehtavatele investeeringutele tingimusel, et sellega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju.

9. Liikmesriigid tagavad, et liidu finantsabi nõutakse toetusesaajalt tagasi, kui lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud ajavahemiku jooksul esineb üks järgmistest olukordadest:

- a) toetusesaaja lõpetab tegevuse või see antakse üle teisele üksusele;
- b) toetusesaaja või vajaduse korral tema liikmed paigutavad tootmistegevuse ümber väljapoole geograafilist haritavat ala;
- c) muutus omandisuhetes, eriti kui see annab ettevõttele või avalik-õiguslikule isikule põhjendamatu eelise, või
- d) muu oluline muutus asjaomase sekkumise olemuses, eesmärgides või rakendamistingimustes, mille tulemusena kahjustataks selle algseid eesmärke.

Kui toetusesaaja ei täida tingimusi, mille liikmesriigid on lõigete 1–8 ja käesoleva lõike esimese lõigu alusel oma ÜPP strateegiakavades kehtestanud, peavad liikmesriigid tagama, et liidu finantsabi nõutakse tagasi proportsionaalselt tingimuste mittetäitmise kestusega.

Liikmesriigid võivad otsustada liidu finantsabi mitte tagasi nõuda, kui toetusesaaja lõpetab tootmistegevuse pankroti tõttu, mis ei ole seotud pettusega.

Kui tootjaliige lahkub organisatsioonist või tootjarühmast, peavad liikmesriigid tagama, et toetusesaaja tagastab investeeringu või selle jääkväärtuse ning et jääkväärtus lisatakse tagastatud summa rakendusfondi.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib liikmesriik ette näha, et toetusesaajalt investeeringu või selle jääkväärtuse tagastamist ei nõuta.

10. Kui vara, millesse investeerimist toetati, asendatakse, tuleb asendatud investeeringute jääkväärtus:

- a) lisada tootjaorganisatsiooni rakendusfondi või
- b) lahutada asendava investeeringu maksumusest.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, ei tohi liikmesriigid oma ÜPP strateegiakavades sätestada, et investeeringud asendatakse identsete varadega.

11. Liikmesriigid ei anna toetust investeeringutele, mis on nende ÜPP strateegiakavades määratletud sekkumistena, kui need sekkumised saavad toetust vastavalt kõnealuse määruse artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktidele h–k.

Artikkel 12

Põllumajanduse keskkonna- ja kliimaeesmärkidega seotud sekkumised

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, mesindussektoris, veinisektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris või määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad põllumajanduse keskkonna- ja kliimaeesmärkidega seotud sekkumised, peavad nad oma ÜPP strateegiakavades ette nägema, et hõlmatud sekkumistega püütakse saavutada üht järgmistest eesmärkidest:

- a) vähendada tootmissisendite praegust kasutamist ning tootmisprotsessist eralduvaid saasteaineid või tekkivaid jäätmeid;
- b) asendada fossiilkütustest saadud energia kasutamine taastuvate energiaallikatega;

- c) vähendada keskkonnariske, mis on seotud teatavate tootmissisendite kasutamisega või teatavate jääkide tootmisega, sealhulgas taimekaitsevahendid, väetised, sõnnik või muud loomade väljaheidet;
- d) vähendada veekasutust;
- e) olla seotud mittetootlike investeeringutega, mida on vaja selleks, et saavutada põllumajanduse keskkonna- ja kliimaeesmärgid, eriti kui need eesmärgid on seotud elupaikade ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsega;
- f) vähendada tõhusalt ja mõõdetavalt kasvuhoonegaaside heidet või saavutada kindel süsiniku sidumine;
- g) suurendada tootmise vastupanuvõimet ohtudele, mis on seotud kliimamuutustega, nagu mullaerosioon;
- h) säilitada, kasutada säästvalt ja arendada geneetilisi ressursse või
- i) kaitsta või parandada keskkonda.

Liikmesriigid peavad tagama, et toetusesaajad esitavad heakskiitmiseks kavandatava rakenduskava, sekkumise või sellise kava või sekkumise muudatuse esitamise ajal ka tõendid eeldatava positiivse panuse kohta ühte või mitmesse keskkonnanäesmärki.

2. Lõikes 1 osutatud sekkumised tuleb teha toetusesaaja valdustes või vajaduse korral tema tootjaliikmete või käesoleva määruse artikli 31 lõikes 7 osutatud 90 % nõudele vastavate tütarettevõtjate valdustes. Mesindussektoris võivad liikmesriigid siiski näha oma ÜPP strateegiakavades ette ka sekkumised, mis tehakse väljaspool toetusesaaja valdusi. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimaeesmärkidega seotud sekkumise eeldatavat kasu ja täiendavat mõju tuleb tõendada eelnevalt projektide tehnilistes kirjeldustes või muudes tehnilistes dokumentides, mille toetusesaaja peab esitama samal ajal, kui ta esitab heakskiitmiseks tegevuse, rakenduskava või sellise kava või tegevuse muudatuse, näidates tulemusi, mida on võimalik sekkumise rakendamisega saavutada.

3. Kui liikmesriik määrab kindlaks kaetavad kulud, peab ta arvesse võtma põllumajanduse keskkonna- ja kliimaeesmärkidega seotud rakendatud sekkumistest tulenevaid lisakulusid ja saamata jäänud tulu ning seatud eesmärgid.

4. Liikmesriigid peavad tagama, et põllumajanduse keskkonna- ja kliimaeesmärkidega seotud sekkumisi rakendavatel toetusesaajatel on selliste sekkumiste rakendamiseks võimalik saada vajalikke teadmisi ja asjaomast teavet ning et need, kes seda vajavad, saavad asjakohast koolitust ja ka oskusteavet, et aidata oma tootmissüsteeme muuta soovivaid põllumajandustootjaid.

5. Liikmesriigid peavad tagama, et puu- ja köögiviljasektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites põllumajanduse keskkonna- ja kliimaeesmärkidega seotud sekkumiste raames rakendavate tegevuste jaoks nähakse rakenduskavades ette läbivaatamisklausel, et tagada nende tegevuste kohandamine asjakohaste kohustuslike standardite, nõuete või kohustuste muutmise korral.

Artikkel 13

Juhendamine

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris või määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad juhendamisega seotud sekkumised, peavad nad oma ÜPP strateegiakavades ette nägema, et hõlmatud sekkumistega püütakse saavutada üht järgmistest eesmärkidest:

- a) kriisiennetus- ja kriisiohjesekkumistega seotud parimate tavade vahetamine, mis aitab toetusesaajal kasutada kriisiennetus- ja kriisiohjesekkumiste rakendamisest saadud kogemusi;

- b) meetmed, millega edendatakse uute tootjaorganisatsioonide asutamist, olemasolevate ühinemist või üksikutel tootjatel olemasoleva tootjaorganisatsiooniga ühinemise võimaldamist, ning tootjaorganisatsioonide nõustamine, kui nad püüavad saavutada tunnustamist tootjaorganisatsioonina vastavalt määrusele (EL) nr 1308/2013;
 - c) juhendajatele ja juhendatavatele võrgustikutöö võimaluste, eelkõige turustamiskanalite kui kriisiennetuse ja -ohje vahendi loomine.
2. Juhendaja on tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm. Juhendaja on juhendamise seotud sekkumise toetuse saaja.
3. Juhendatav on tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm, üksikud tootjalikmed või tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma mitteliikmed.
4. Kõik juhendamistegevusega seotud rahastamiskõlblikud kulud tasutakse juhendajale, kes lisab selle sekkumise oma rakenduskavasse.
5. Juhendamise seotud sekkumiste puhul allhankeid ei tehta.

Artikkel 14

Müügiedendus, teavitustegevus ja turustamine

Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, veinisektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris või määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad müügiedenduse, teavitustegevuse ja turustamisega seotud sekkumised, peavad nad sätestama oma ÜPP strateegiakavades, et hõlmatud sekkumistega püütakse saavutada üht järgmistest eesmärkidest:

- a) suurendada tarbijate teadlikkust liidu põllumajandustoodete väärtusest ja liidu tootmismeetodite suhtes kohaldatavatest kõrgetest standarditest;
- b) suurendada liidu põllumajandustoodete ja teatavate töödeldud toodete konkurentsivõimet ja tarbimist ning suurendada nende kaalukust nii liidus kui ka väljaspool liitu kõikides sektorites peale veinisektori;
- c) suurendada teadlikkust liidu kvaliteedisüsteemidest nii liidus kui ka väljaspool liitu;
- d) suurendada liidu põllumajandustoodete ja teatavate töödeldud toodete turuosa, pöörates erilist tähelepanu suurima kasvupotentsiaaliga turgudele kolmandates riikides;
- e) aidata suurte turuhäirete, tarbijate usalduse kaotuse või muude spetsiifiliste probleemide korral vajaduse korral kaasa normaalse turutingimuste taastumisele liidu turul;
- f) suurendada teadlikkust kestlikust tootmisest;
- g) suurendada tarbijate teadlikkust tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude, riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide, riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide liitude margitoodetest ja kaubamärkidest puu- ja köögiviljasektoris;
- h) mitmekesistada, avada ja konsolideerida liidu veinide turge kolmandates riikides ning suurendada nendel turgudel teadlikkust liidu veinide iseloomulikest omadustest. Viiteid veini päritolule ja kaubamärkidele võib kasutada üksnes juhul, kui see täiendab liidu veinide müügi edendamist, seonduvat teavitustegevust ja veinide turustamist kolmandates riikides;

- i) teavitada tarbijaid veini vastutustundlikust tarbimisest. Liikmesriigid tagavad, et üldise müügi edendamise ja kvaliteedimärkide edendamisega seotud müügievendamise materjalidel peab olema liidu logo ning järgmine märg: „Rahastanud Euroopa Liit“. Logo ja märgi rahastamise päritolu kohta tuleb esitada vastavalt komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 821/2014 ⁽¹⁰⁾ sätestatud tehnilistele omadustele.

Artikkel 15

Ühisfondid

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris või määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad ühisfondidega seotud sekkumised, peavad nad sätestama rakendamistingimused ühisfondide loomise, täitmise ja vajaduse korral taastäitmise halduskulude kohta.
2. Rahastamiskõlblikud kulud, mis on seotud ühisfondide loomise halduskuludega puu- ja köögiviljasektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites, peavad koosnema nii liidu finantsabist kui ka toetusesaaja osalusest. Esimesel, teisel ja kolmandal rakendusaastal ei tohi abikõlblike kulude summa ületada vastavalt 20 %, 16 % ja 8 % abisaaja osalusest ühisfondi kapitalis.
3. Toetusesaaja võib halduskulude jaoks, mis on seotud ühisfondide loomisega puu- ja köögiviljasektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites, saada toetust ainult üks kord ja ainult ühisfondi toimimise esimese kolme aasta jooksul.

Kui toetusesaaja taotleb kõnealust toetust alles ühisfondi toimimise teisel või kolmandal aastal, moodustab toetuse summa vastavalt 16 % või 8 % toetusesaaja osalusest ühisfondi kapitalis ühisfondi teisel ja kolmandal toimimisaastal.

4. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse veinisektoris rakendatavad ühisfondidega seotud sekkumised, nagu on osutatud määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktis l, peavad nad piirama veinisektoris ühisfondide loomise halduskuludele antavat liidu toetust järgmiselt:

- a) 20 % tootjate osalusest ühisfondi esimesel aastal;
- b) 16 % tootjate osalusest ühisfondi teisel aastal;
- c) 8 % tootjate osalusest ühisfondi kolmandal aastal.

Toetuse maksmise aeg ei tohi olla pikem kui kolm aastat.

Artikkel 16

Viljapuuadade, oliivisalude või viinamarjaistanduste taasisutamine pärast nende kohustuslikku väljajuurimist

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris, veinisektoris või määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad sekkumised viljapuuadade, oliivisalude või viinamarjaistanduste taasisutamise vormis pärast nende kohustuslikku väljajuurimist taimetervise parandamise eesmärgil või fütosanitaarsetel põhjustel või oliivisalude või viinamarjaistanduste puhul kliimamuutustega kohanemiseks, peavad nad tagama, et toetusesaajad järgivad kõnealuseid sekkumisi rakendades Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/2031 ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ Komisjoni 28. juuli 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 821/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 rakenduseeskirjad seoses programmi tehtavate maksete ülekandmise ja haldamise ning rahastamisvahendite aruandluse üksikasjaliku korraga, toiminguga seotud teabe-, teavitamis- ja nähtavusmeetmete tehniliste omadustega ning andmete kirjendamise ja salvestamise süsteemiga (ELT L 223, 29.7.2014, lk 7).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrus (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4).

2. Viljapuuadade või oliivisalude taastutamise kulud ei tohi ületada 20 % iga rakenduskava või asjakohase sekkumise kogukuludest.

Artikkel 17

Roheline korje ja koristamata jätmine

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, veinisektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris või määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad sekkumised roheline korje vormis kõnealuste sektorite puhul ja koristamata jätmise vormis kõnealuste sektorite, välja arvatud veinisektori puhul, peavad liikmesriigid tagama, et need sekkumised täiendavad tavaviljelustavasid ja on neist erinevad ning et need on seotud 100 %ga asjaomase toote eeldatavast tootmisest konkreetsel maatükil.

Roheline korje seisneb teataval maa-alal selliste valmimata turustuskõlbmatute toodete täielikus koristamises, mis ei ole kahjustatud enne rohelist korjet. Saagi koristamata jätmise seisneb käimasoleva tootmistsükli lõpetamises konkreetsel alal, kui toode on hästi arenenud, veatu ja turustatava kvaliteediga.

2. Liikmesriigid peavad tagama, et roheline korjega seotud sekkumisi rakendatakse kasvuhooajal, enne kui toode muutub turustatavaks, ja et neid ei tohi rakendada toodete puhul, mille tavapärane saagikoristus on juba alanud.

3. Liikmesriigid peavad kehtestama oma ÜPP strateegiakavades maksimaalse tähtaja, mille jooksul rakendatakse tootmishooajal roheline korjega seotud sekkumisi iga toote puhul, mis kuulub selliste sekkumiste kohaldamisalasse, ning muud roheline korje ja koristamata jätmisega seotud rahastamiskõlblikkuse tingimused, sealhulgas vajaduse korral sordid ja tootekategooriad.

4. Liikmesriigid ei või anda rahalist hüvitist koristamata jätmisega seotud sekkumiste eest, kui müügiks ettenähtud toodang on asjaomaselt alalt saadud tavapärase tootmistsükli jooksul.

5. Roheline korje toetus hõlmab üksnes tooteid, mis on füüsiliselt põllul ja mis tegelikult koristatakse toorelt. Muude sektorite kui veinisektori puhul peavad liikmesriigid kehtestama hektaripõhise toetuse kohta roheline korje ja koristamata jätmise eest makstavad hüvitissummad, mis koosnevad liidu finantsabist ning tootjaorganisatsioonide, tootjaorganisatsioonide liitude, riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide, riikidevaheliste tootjaorganisatsioonide liitude või tootjarühmade osalusest ning millega kaetakse kuni 90 % turult kõrvaldamise korral kehtivast maksimaalsest toetuse tasemest, mida kohaldatakse sama toote suhtes muu otstarbe kui tasuta jagamise puhul.

6. Liikmesriigid näevad ette, et toetusesaaja peab roheline korje või koristamata jätmise kavatsusest teatama eelnevalt liikmesriigi pädevale asutusele kirjalikult või elektrooniliselt.

7. Liikmesriigid sätestavad oma ÜPP strateegiakavades järgmise:

- a) üksikasjalikud sekkumiste rakendamist käsitlevad sätted, sealhulgas sätted nende sisu ja tähtaegade, makstava hüvitise summa ja sekkumiste kohaldamise kohta ning sekkumiste alusel rahastamiskõlblike toodete loetelu;
- b) sätted, millega tagatakse, et sekkumiste rakendamine ei too kaasa negatiivset keskkonnamõju ega fütosanitaarse olukorra halvenemist;
- c) keeld anda toetust puu- ja köögiviljasektoris roheline korje puhul, kui oluline osa tavapärasest koristamisest on juba toimunud, ning koristamata jätmise puhul, kui oluline osa müügiks ettenähtud toodangust on juba korjatud.

8. Liikmesriigid tagavad, et:
- a) asjaomane ala on hästi hooldatud, saaki ei ole veel koristatud, toode on hästi arenenud, kahjustamata ning üldiselt terve, veatu ja turustatava kvaliteediga;
 - b) koristatud toodang ei ole denatureeritud;
 - c) sekkumine ei too kaasa negatiivset keskkonnamõju ega fütosanitaarse olukorra halvenemist, mille eest vastutab tootjaorganisatsioon;
 - d) sellise viinamarjakasvatuseks kasutatava maatüki pindala, kus on toimunud roheline korje, ei võeta kaitstud päritolunimetuse või kaitstud geograafilise tähisega veinide tehnilises kirjelduses sätestatud saagi piirmäärade arvutamisel arvesse;
 - e) erandina lõigetest 2 ja 4 võib juhul, kui puu- ja köögiviljataimede koristusperiood on pikem kui üks kuu, toimuda roheline korje puu- ja köögiviljasektoris pärast tavapärase saagikoristuse algust, ning saagi võib koristamata jätta isegi siis, kui asjaomaselt alalt on juba saadud müügiks ettenähtud toodang tavapärase tootmistsükli jooksul. Sellistel juhtudel antakse rahalist hüvitist üksnes sellise toodangu eest, mis koristatakse kuue nädala jooksul pärast rohelist korjet ja koristamata jätmist ning mida ei turustata selliste toimingute tulemusel. Kõnealuseid puu- ja köögiviljataimi ei tohi samal kasvuhooajal uuesti tootmiseks kasutada;
 - f) välja arvatud punktis e osutatud juhul ei tohi puu- ja köögiviljasektoris kohaldada sama toote ja sama pindala suhtes samal aastal roheline korje ja koristamata jätmisega seotud sekkumist.

Artikkel 18

Saagi- ja tootmiskindlustus

Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris või määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad saagi- ja tootmiskindlustusega seotud sekkumised, võivad nad eraldada rakendusfondist toetust saavate saagi- ja tootmiskindlustustegevuste toetamiseks riiklikku lisarahastust. Riiklik kogutoetus ei tohi ületada 80 % kindlustusmaksetest, mida tootjad maksavad kahjude vastu kindlustamiseks.

Saagi- ja tootmiskindlustusega seotud sekkumised ei hõlma kindlustusmakseid, millega tootjatele hüvitatakse üle 100 % saamata jäänud tulust, võttes arvesse kõiki hüvitisi, mida tootjad saavad kindlustatud riskiga seotud muude toetus- või kindlustussüsteemide kaudu.

Artikkel 19

Turult kõrvaldamine muuks otstarbeks kui tasuta jagamiseks

Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse sekkumised muuks otstarbeks kui tasuta jagamiseks tehtava turult kõrvaldamise vormis, peavad nad tagama, et teatav toode kõrvaldatakse lõplikult turult, nii et seda ei saa toiduga seotud eesmärkidel turule tagasi tuua.

Liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakavades ette näha üksnes puu- ja köögiviljasektoris ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad sekkumised muuks otstarbeks kui tasuta jagamiseks tehtava turult kõrvaldamise vormis ja üksnes selliste riknevate toodete puhul, mida ei saa nende tavapärase kaubanduslikus etapis ilma jahutuseta püsivalt ladustada.

Liikmesriigid ei tohi oma ÜPP strateegiakavades sätestada sekkumisi muuks otstarbeks kui tasuta jagamiseks tehtava turult kõrvaldamise vormis määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 1 lõikes 2 osutatud loomsete saaduste ja suhkru sektori toodete puhul.

*Artikkel 20***Ühine ladustamine**

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse määruse (EL) 2021/2115 artikli 47 lõike 2 punktis c osutatud ühise ladustamise sekkumisviisid, näevad nad ette toote ajutise turult kõrvaldamise teatava turusurve ajal ning võtavad vastu eeskirjad, millega tagatakse, et toodet ladustatakse toetusesaaja vastutusel sellistel tingimustel, millel säilib toote tavaline kaubanduslik väärtus, ja kooskõlas kohaldatavate sanitaareeskirjadega. Nende toodete osas, mille säilivusaeg värskena on lühike, tuleb liikmesriikidel ette näha, et toodet võib ladustada külmutatult või töödeldud kujul. Tooted, mis tavapärasel tootmisprotsessis vajavad teatavat laagerdumisaega või mille väärtust selline laagerdumisprotsess suurendab, võib ühiselt ladustada alles siis, kui laagerdumisaeg on täielikult lõppenud.

2. Liikmesriigid määravad iga toote puhul, mille osas on niisugune sekkumine nende ÜPP strateegiakavades ette nähtud, kindlaks ladustamise miinimumkestuse ja maksimaalse hüvitise summa tooteühiku ja ladustamispäeva kohta ning asjakohased ladustamistingimused. Rakendusfondist rahastatav maksimumsumma ei või olla suurem kui külmutatud või töödeldud toodete füüsilise ladustamise kulud ja toote kasutusest kõrvaldamise tõttu tekkinud rahaline kulu jooksvates turuhindades. See maksimumsumma ei või sisaldada võimalikke külmutamise või töötlemise kulusid ega toote väärtuse võimalikku vähenemist. Liikmesriigid näevad ette ka kontrollimenetlused, sealhulgas kohapealsed kontrollid, et välistada toodete asendamine ning tagada ladustamistingimustest ja ladustamisajast kinnipidamine.

2. jagu

Toetuse vormid ja kululiigid*Artikkel 21***Toetuse vormid**

1. Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 42 osutatud sektorites näevad liikmesriigid ette toetuse maksmise toetusesaaja tegelike kulude alusel, lähtudes tõendavatest dokumentidest (näiteks arved), mille toetusesaajad on ÜPP strateegiakavas ette nähtud sekkumise rakendamise kohta esitanud.

Liikmesriigid võivad siiski otsustada maksta toetust standardsete ühtsete määrade ja ühikuhindade astmike alusel või kindlasummaliste maksetena. Ühtse määra, ühikuhindade astmiku ja kindlasummaliste maksete kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse piirkondlikke või kohalikke eripärasid ning lähtuvad arvutuste tegemisel dokumentaalsetest tõenditest, mis näitavad, et arvutus kajastab asjaomase sekkumisega hõlmatud toimingute või tegevuste turuhinda.

2. Puu- ja köögiviljasektoris tuleb liikmesriikidel kinni pidada V ja VII lisas ettenähtud kulutuste ja turustamiseks ettevalmistamise kulude ülemmäärast, mida võib nende ÜPP strateegiakavades täpsustatud sekkumistega seoses maksta.

3. Kui liikmesriigid näevad oma ÜPP strateegiakavades ette toetuse maksmise standardsete ühtsete määrade ja ühikuhindade astmike alusel või kindlasummaliste maksetena, vaadatakse need korrapäraselt läbi, et võtta arvesse indekseerimist või majanduslikke muutusi.

4. Kui liikmesriigid kasutavad määruse (EL) 2021/2115 artikli 44 lõike 2 punktis a osutatud ausaid, õiglasi ja kontrollitavaid arvutusmeetodeid, peavad nad alles hoidma kõik dokumentaalsed tõendid standardsete ühtsete määrade, ühikuhindade astmike või ühekordsete maksete kehtestamise ja läbivaatamise kohta, nagu on osutatud käesoleva artikli lõikes 3.

5. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse veinisektoris viinamarjaistanduste ümberkorraldamise ja muutmise ning materiaalsesse ja immateriaalsesse varasse investeerimisega seotud sekkumised, kohaldatakse järgmisi nõudeid:

- a) kui liikmesriik otsustab arvutada toetuse summa maapinna mõõtühikul põhineva standardse ühikuhindade astmiku alusel, peab summa vastama käesoleva määruse artikli 42 kohaselt mõõdetud tegelikule pindalale;
 - b) kui liikmesriik otsustab arvutada toetuse summa muul mõõtühikul põhineva standardse ühikuhindade astmiku või tegelike kulude alusel, lähtudes toetusesaajate esitatavatest tõendavatest dokumentidest, kehtestavad nad normid tegevuse tegeliku ulatuse kindlakstegemiseks sobivate kontrollimeetodite kohta.
6. Käesolevat artiklit ei kohaldata sellise liidu finantsabi suhtes, mida antakse veinivalmistamise kõrvalsaaduste destilleerimiseks vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 VIII lisa II osa D jaos sätestatud piirangutele.

Artikkel 22

Kululiigid

1. Määruse (EL) 2021/2115 III jaotise III peatükis osutatud sekkumisviisidega hõlmatud kululiikide puhul ei hüvitata toetusesaaja kantud rahastamiskõlblike kuludega seotud käibemaksu, välja arvatud juhul, kui seda ei ole riiklike käibemaksualaste õigusaktide kohaselt võimalik tagasi saada.
2. Lõikes 1 osutatud kululiigid ei hõlma II lisas loetletud kululiike.
3. Asjakohaste sekkumiste määramisel käsitavad liikmesriigid III lisas loetletud kululiike rahastamiskõlblikena ja need võivad hõlmatud olla rakenduskavadega või liikmesriigi poolt asjaomastes sekkumistes täpsustatud kululiikidega. Liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakavades käsitada rahastamiskõlblikena ka muid kululiike, tingimusel et need ei ole loetletud II lisas.
4. Liikmesriigid kehtestavad oma ÜPP strateegiakavades tingimused, mille alusel võib artiklites 11 ja 12 osutatud sekkumistega seotud kulusid pidada 15 % ja 2 % määruse (EL) 2021/2115 artikli 50 lõike 7 punktides a ja c osutatud rakenduskavade kuludest ning 5 % kõnealuse määruse artikli 60 lõikes 4 osutatud sekkumistega seotud kuludest. Nende tingimustega tagatakse, et kõnealused sekkumised vastavad tegelikult kõnealuse määruse artiklites 46 ja 57 sätestatud eesmärkidele puu- ja köögiviljasektoris ning veinisektoris.

Artikkel 23

Haldus- ja personalikulud

1. Personalikulud, mida toetusesaaja, artikli 31 lõikes 7 määratletud tütarettevõtjad või liikmesriigi heakskiidu korral tootjaorganisatsiooni liikmeks olev ühistu on kandnud, loetakse rahastamiskõlblikeks, kui need on tekkinud seoses konkreetse toetatava sekkumise ettevalmistamise või rakendamisega või selle järelmeetmetega.

Sellised personalikulud hõlmavad muu hulgas toetusesaaja lepinguliste töötajate kulusid ning kulusid, mis vastavad tema koosseisuliste töötajate poolt sekkumise rakendamiseks kulutatud töötundide osale.

Liikmesriigid tagavad, et toetusesaaja esitab tõendavad dokumendid, milles on esitatud konkreetse sekkumisega seoses tegelikult tehtud töö üksikasjad, ning et sellega seotud personalikulude väärtust on võimalik sõltumatult hinnata ja kontrollida. Konkreetse sekkumisega seotud personalikulude väärtus ei või ületada kõnealusel turul sama liiki teenuse puhul üldiselt aktsepteeritud kulusid.

Selleks et määrata kindlaks toetusesaaja koosseisuliste töötajate poolt sekkumise rakendamiseks ellu viidud tegevusega seotud personalikulud, võib arvutada kohaldatava tunnimäära, jagades tegevuse rakendamisel töötanud konkreetsete töötajate viimase dokumenteeritud aasta tööjõukulude brutosumma 1 720 tunniga, või osalise tööajaga töötajate puhul proportsionaalselt.

Sekkumiste puhul, mis on seotud määruse (EL) 2021/2115 artikli 47 lõike 1 punktis f osutatud müügiedenduse, teavitustegevuse ja turustamisega ning lõike 2 punktis l osutatud teavitamismeetmetega ja selle määruse artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktides i, j ja k osutatud tootmisharudevaheliste organisatsioonide võetavate meetmete ning kolmandates riikides toimuva müügiedendus- ja teavitustegevusega, ei või toetusesaajate haldus- ja personalikulud ületada 50 % sekkumise kogukuludest.

2. Toetusesaaja, artikli 31 lõikes 7 määratletud tütarettevõtjate või liikmesriigi heakskiidu korral tootjaorganisatsiooni liikmeks oleva ühistu kantud halduskulusid käsitatakse rahastamiskõlblikena, kui need on tekkinud seoses konkreetse toetatava sekkumise ettevalmistamise, rakendamise või selle järelmeetmetega.

Halduskulud loetakse rahastamiskõlblikeks, kui need ei ületa 4 % rakendatud sekkumise rahastamiskõlblikest kogukuludest.

Välisauditite kulud loetakse rahastamiskõlblikeks, kui need auditid teeb sõltumatu ja kvalifitseeritud välisasutus.

3. Liikmesriigid võivad oma ÜPP strateegiakavades näha puu- ja köögiviljasektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris või määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites ette selliste personali- ja halduskulude suhtes, mis on seotud rakendusfondi juhtimise või rakenduskava ettevalmistamise või rakendamisega või selle järelmeetmetega, kohaldatava standardse ühtse määra kuni 2 % heakskiidetud rakendusfondist, mis hõlmab nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni või riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma osalust.

II PEATÜKK

Erisätted puu- ja köögiviljasektori, oliiviõli- ja lauaoliivide sektori ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muude sektorite jaoks

1. jagu

Hõlmatud tooted ja veokulud

Artikkel 24

Hõlmatud tooted

Sekkumisviis hõlmab ainult neid tooteid, mille osas on tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liitu, riikidevahelist tootjaorganisatsiooni või riikidevahelist tootjaorganisatsioonide liitu või tootjarühma tunnustatud, tingimusel et rakenduskavaga hõlmatud toodete väärtus moodustab rohkem kui 50 % kõigi selle organisatsiooni poolt turustatud toodete väärtusest rakenduskavaga hõlmatud sektoris. Lisaks sellele peavad asjaomased tooted olema pärit tootjaorganisatsiooni enda liikmetelt või mõne teise tootjaorganisatsiooni või tootjaorganisatsioonide liidu tootjaliikmetelt.

Artikkel 25

Veokulud ja tasuta jagamiseks ettevalmistamise nõuded

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse sekkumised määruse (EL) 2021/2115 artikli 47 lõike 2 punktis f osutatud turult kõrvaldamise vormis tasuta jagamiseks või muul otstarbel, määravad nad kindlaks rakenduskavade raames tasuta jagamiseks kõrvaldatud kõikide toodete veokulud, võttes aluseks ühikuhindade astmiku, mis on kindlaks määratud vastavalt vahemaale kõrvaldamiskoha ja tasuta jagamiseks mõeldud tarnekoha vahel. Hüvitada võib ainult kuni 750 km pikkuse veo kulud.

2. Veokulud makstakse isikule, kes tegelikult kannab kõnealuse veo rahalised kulud. Makse tegemiseks tuleb esitada tõendavad dokumendid, milles on eelkõige esitatud:

- a) tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma nimi;
- b) asjaomaste toodete kogus;
- c) saaja kinnitus aktsepteerimise kohta vastavalt määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõike 6 punktile a ja kasutatud transpordivahend;
- d) vahemaa turult kõrvaldamise koha ja tarnimiskoha vahel.

3. Rakenduskavade alusel tasuta jagamiseks turult kõrvaldatud tooteid valmistatakse ette järgmiselt:

- a) tasuta jagamiseks ettenähtud toodete pakendil on artikli 15 lõikes 2 osutatud liidu logo koos ühe või mitme IV lisas sätestatud märgiga; makse tegemiseks tuleb esitada tõendavad dokumendid, kust nähtub eelkõige järgmine teave:
 - i) tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma nimi.
 - ii) asjaomaste toodete kogus;
- b) saaja kinnitus aktsepteerimise kohta vastavalt määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõike 6 punktile a, märkides ära selle esitusviisi.

2. jagu

Turult kõrvaldamiseks antava liidu finantsabi ülemmäär

Artikkel 26

Toetus

1. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 47 lõike 2 punktis f osutatud sekkumise puhul, mis seisneb turult kõrvaldamises tasuta jagamiseks või muuks otstarbeks, kui seda rakendatakse käesoleva määruse V lisas loetletud toodete suhtes, ei või turult tasuta jagamiseks kõrvaldatud toodete veokulude ja käesoleva määruse artiklis 33 osutatud tasuta jagamiseks ettevalmistamise kulude katteks antava toetuse summa, mis liidetakse turult kõrvaldamise toetusele, ületada asjaomase toote tootjaorganisatsiooni järgset keskmist turuhinda viimase kolme aasta jooksul, sh siis, kui see on kohaldatav pärast töötlemist.

2. Kui tegemist on määruse (EL) 2021/2115 artikli 47 lõike 2 punktis f osutatud sekkumisega turult kõrvaldamise vormis tasuta jagamiseks või muul otstarbel, mida kohaldatakse muude kui käesoleva määruse V lisas loetletud toodete suhtes, määravad liikmesriigid kindlaks maksimaalsed toetussummad, mis hõlmavad liidu finantsabi, vajaduse korral riiklikku toetust ning tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma osalust, mis ei ületa tasuta jagamise korral 40 % ja muul otstarbel jagamise korral 30 % tootjaorganisatsiooni järgsest keskmisest turuhinnast viimase viie aasta jooksul.

3. Kui tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm on saanud turult kõrvaldatud toodete eest kolmandatelt isikutelt hüvitist, vähendatakse esimeses lõigus osutatud toetust saadud hüvitisega võrdse summa võrra. Toetuse saamise tingimustele vastamiseks ei või asjaomaseid tooteid edaspidi kommertsturul müüa.

4. Tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma mis tahes toote turult kõrvaldamise (välja arvatud turult tasuta jagamiseks kõrvaldamise) osakaal asjaomasel aastal on järgmine:

- a) see ei või ületada 10 % kõnealuse tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma turustatud toodangu keskmisest mahust kolme eelneva aasta jooksul;
- b) puu- ja köögiviljade puhul ei või protsentide summa kolmel järjestikusel aastal kokku ületada 15 %, kui lisada punkti a kohaselt jooksva aasta kohta arvutatud osa ja kahe eelmise aasta turult kõrvaldatud osa, mis on arvutatud kõnealuse tootjaorganisatsiooni poolt nende kahe eelneva aasta jooksul turustatud toodangu mahu alusel.

Kui teave mis tahes või kõigi eelmiste aastate jooksul turustatud toodangu mahu kohta ei ole kättesaadav, kasutatakse sellise turustatud toodangu mahtu, mille suhtes asjaomane tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm on tunnustatud.

Turult kõrvaldamise osa ei või aga hõlmata tasuta jagamiseks kõrvaldatud koguseid, mis on kõrvaldatud ühel määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõikes 6 osutatud viisil või muul samaväärsel otstarbel, mille liikmesriigid on käesoleva määruse artikli 27 lõike 2 kohaselt heaks kiitnud.

5. V lisas loetletud toodete puhul ei või toodete turult kõrvaldamiseks antav toetus, mis sisaldab nii liidu finantsabi kui ka tootjaorganisatsiooni osalust, ületada kõnealuses lisas esitatud summasid.

Kui puu- ja köögiviljad kõrvaldatakse turult tasuta jagamise teel määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõikes 6 osutatud heategevusorganisatsioonidele ja -fondidele, kaetakse liidu finantsabist üksnes maksed, mis on seotud käesoleva artikli lõike 1 või 2 kohaselt turult kõrvaldatud toodetega, kui nende turustamiseks ettevalmistamise kulud on käesoleva määruse artiklis 33 osutatud kulud.

Artikkel 27

Turult kõrvaldatud toodete otstarve

1. Kui liikmesriigid lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse puu- ja köögiviljasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites rakendatavad sekkumised turult kõrvaldamise vormis tasuta jagamiseks või muul otstarbel, määravad nad kindlaks turult kõrvaldatud toodete lubatud otstarbe ja tagavad, et toodete turult kõrvaldamine või nende lubatud otstarbel kasutamine ei avalda negatiivset mõju keskkonnale ega fütosanitaarset mõju.

2. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõike 6 punktis a osutatud heategevusorganisatsioonide ja -fondide taotlusel võivad liikmesriigid lubada neil nõuda turult kõrvaldatud toodete lõppsaaajatelt rahalist osalust.

Kui määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõike 6 punktis a osutatud heategevusorganisatsioonid või -fondid on sellise loa saanud, peavad nad kõnealuste toimingute kohta raamatupidamisarvestust.

Liikmesriigid võivad lubada tasuta jagatud toodete saajatel maksta nende toodete töötlejatele mitterahalist tasu, kui sellise tasuga hüvitatakse üksnes töötlemiskulud ning kui liikmesriigis, kus tasu makstakse, on kehtestatud normid, millega tagatakse, et töödeldud tooted on ette nähtud tarbimiseks teises lõigus osutatud lõppsaaajate poolt.

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et hõlbustada kontakte ja koostööd tootjaorganisatsioonide ja määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõike 6 punktis a osutatud heategevusorganisatsioonide- või fondide vahel.

3. Turult kõrvaldatud tooteid võib tarnida tööstusele, kus neid töödeldakse, et saada toiduks mittekasutatavaid tooteid. Liikmesriigid võtavad vastu üksikasjalikud sätted, tagamaks et liidu piires ei tekiks asjaomaste tööstuste või imporditud toodete jaoks konkurentsi moonutamist ning et turult kõrvaldatud tooteid ei viidaks uuesti kaubanduslikule toiduturule. Destilleerimisel tekkivat alkoholi võib kasutada üksnes tööstuses või energeetikas.

Artikkel 28

Turult kõrvaldatud toodete saajaid käsitlevad tingimused

1. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktides a, e ja f osutatud sektorites turult tasuta jagamiseks kõrvaldatud toodete saajad kohustuvad:

- a) järgima määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud turustamisstandardeid käsitlevaid norme;
- b) pidama turult kõrvaldamise toimingute kohta eraldi laoarvestust;
- c) aktsepteerima liidu õigusega ja liikmesriigi õigusega ettenähtud kontrolle;
- d) esitama iga kõnealuse toote lõplikku kasutusotstarvet tõendava dokumendina ülevõtmissertifikaadi või samaväärse dokumendi, milles tõendatakse, et kolmas isik on turult kõrvaldatud tooted üle võtnud eesmärgiga neid tasuta jagada.

Liikmesriigid võivad otsustada, et kõnealuste toodete saajad ei pea esimese lõigu punktis b osutatud arvestusi pidama, kui nad saavad tooteid koguses, mis on väiksem kui liikmesriigi tõendatud riskialalüüsi alusel määratud maksimumkogus.

2. Muuks otstarbeks kui tasuta jagamiseks turult kõrvaldatud toodete saajad kohustuvad:

- a) järgima määruses (EL) nr 1308/2013 sätestatud turustamisstandardeid käsitlevaid norme;
- b) pidama kõnealuste toimingute kohta eraldi laoarvestust ja raamatupidamisarvestust, kui liikmesriik leiab, et see on vajalik, kuigi toode on enne tarnimist denatureeritud;
- c) aktsepteerima liidu õigusega ja liikmesriigi õigusega ettenähtud kontrolle;
- d) mitte taotlema täiendavat abi kõnealustest toodetest valmistatud alkoholi eest, juhul kui turult kõrvaldatud tooted on ette nähtud destilleerimiseks.

Artikkel 29

Turult kõrvaldatud toodete turustamise standardid

1. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktides a, e ja f osutatud sektorites muuks otstarbeks kui tasuta jagamiseks turult kõrvaldatud toode peab vastama selle toote suhtes määruses (EL) nr 1308/2013 ettenähtud turustusstandardile ja -normidele, välja arvatud toodete esitusviisi ja märgistust käsitlevad sätted.

Kui puu- ja köögivilja kõrvaldatakse turult lahtiselt, tuleb järgida komisjoni rakendusmääruses (EL) nr 543/2011 ⁽¹²⁾ II klassi kuuluvate toodete kohta kehtestatud miinimumnõudeid.

Puu- ja köögiviljasektori minitooted, nagu need on asjakohases standardis määratletud, peavad siiski vastama kohaldatavale turustamisstandardile, sealhulgas toodete esitusviisi ja märgistust käsitlevatele sätetele.

⁽¹²⁾ Komisjoni 7. juuni 2011. aasta rakendusmäärus (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.6.2011, lk 1).

2. Kui teatava puu- või köögivilja kohta ei ole kehtestatud konkreetset turustamisstandardit, peavad olema täidetud VI lisas sätestatud miinimumnõuded. Liikmesriigid võivad kehtestada kõnealuseid miinimumnõudeid täiendavad normid.

3. jagu

Liidu finantsabi arvutamise alus

Artikkel 30

Hiljuti tunnustatud organisatsioonide või rühmade turustatud toodangu väärtus

Kui kolme aasta jooksul pärast määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktides a, e või f osutatud sektoris tegutseva tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma tunnustamist ei ole võimalik saada andmeid tema turustatud toodangu kohta kolmel eelneval aastal, aktsepteerivad liikmesriigid 12 järjestikuse kuu jooksul andmeid turustatud või turustatava toodangu väärtuse kohta, mille on esitanud see tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm, kui ta suudab liikmesriigile rahuldavalt tõendada, et tal on tegelikult olemas suutlikkus seda toodangut oma tootjaliikmete nimel turustada.

Kui aga tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm on esitanud andmed turustatud toodangu väärtuse kohta tunnustuse saamise eesmärgil, aktsepteerib liikmesriik ainult seda väärtust.

Artikkel 31

Turustatud toodangu väärtuse arvutamise alus

1. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktides a, e ja f osutatud sektoris tegutseva tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni või tootjarühma turustatud toodangu väärtus arvutatakse tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni või tootjarühma enda ja selle tootjaliikmete sellise toodangu alusel, mille on turule lasknud kõnealune organisatsioon või rühm, ning see hõlmab üksnes nende toodete tootmist, mille osas tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioon või tootjarühm on tunnustatud. Turustatud toodangu väärtuse arvutamisel võib arvesse võtta tooteid, mis ei pea turustamisstandarditele vastama, kui kõnealuseid standardeid ei kohaldata.

Tootjaorganisatsioonide liidu või riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu turustatud toodangu väärtus arvutatakse tootjaorganisatsioonide liidu või riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu enda ja selle liikmesorganisatsioonide turustatud toodangu alusel ning see hõlmab üksnes selliste toodete tootmist, mille osas tootjaorganisatsioonide liit või riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit on tunnustatud. Kui rakenduskavad kiidetakse heaks tootjaorganisatsioonide liidu või riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu ja eraldi nende liikmesorganisatsioonide jaoks, ei võeta turustatud toodangu väärtust, mis arvatakse liikmete rakenduskavadesse, tootjaorganisatsioonide liidu või riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu turustatud toodangu väärtuse arvutamisel arvesse.

Lisaks võib määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktides e ja f loetletud sektorites turustatud toodangu väärtus hõlmata ka sellise toodangu väärtust, mis on hõlmatud lepingutega, mille tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm on oma liikmete nimel sõlminud.

2. Turustatud toodangu väärtus arvutatakse värske toote etapis või esmatöötlemise etapis, kus toodet tavaliselt turustatakse, lahtiselt, kui tooteid on lubatud turustada lahtiselt, ning see ei sisalda edasise töötlemise või turustamiseks ettevalmistamise kulusid ega lõpptöötlemise läbinud toodete väärtust. Liikmesriigid märgivad oma ÜPP strateegiakavades, kuidas turustatud toodangu väärtust iga sektori puhul arvutatakse.

Sellise töötlemiseks ettenähtud puu- ja köögivilja turustatud toodangu väärtus, mida on töödeldud üheks määruse (EL) nr 1308/2013 I lisa X osas loetletud töödeldud puu- ja köögiviljaks või käesolevas lõigus kirjeldatud muuks töödeldud tooteks, mida on ise või allhanke teel töödelnud tootjaorganisatsioon või tootjaorganisatsioonide liit või nende tootjaliikmed või käesoleva artikli lõikes 7 osutatud nõudele vastavad tüarettevõtjad, arvutatakse kõnealuste töödeldud toodete kaubaarvele märgitud väärtuse suhtes protsentides väljendatud ühtset määra kohaldades. Ühtne määr on:

- a) 53 % puuvilja- ja marjamahla puhul;
- b) 73 % kontsentreeritud mahlade puhul;
- c) 77 % tomatikontsentraadi puhul;
- d) 62 % külmutatud puu- ja köögivilja puhul;
- e) 48 % konserveeritud puu- ja köögivilja puhul;
- f) 70 % *Agaricus bisporus* konserveeritud seente ja muude kultuurseente puhul, mida säilitatakse soolvees;
- g) 81 % lühiajaliseks säilitamiseks soolvees konserveeritud puuvilja puhul;
- h) 81 % kuivatatud puuvilja puhul;
- i) 27 % muude kui punktides a–h osutatud töödeldud puu- ja köögivilja puhul;
- j) 12 % töödeldud maitsetaimede puhul;
- k) 41 % paprikapulbri puhul.

3. Liikmesriigid võivad lubada tootjaorganisatsioonidel lisada turustatud toodangu väärtusele ka kõrvalsaaduste väärtuse.

4. Turustatud toodangu väärtus sisaldab turult tasuta jagamiseks kõrvaldatud toodete väärtust. Turult tasuta jagamiseks kõrvaldatud toodete väärtus arvutatakse tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma poolt asjaomasel ajavahemikul turustatud toodete keskmise hinna alusel.

5. Turustatud toodangu väärtuse hulka arvatakse üksnes tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu, tootjarühma või selle tootjaliikmete toodang, mida turustab kõnealune tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm.

Tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma tootjaliikmete toodang, mida turustab teine tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või nende oma organisatsiooni poolt määratud tootjarühm, arvestatakse toodangut turustanud organisatsiooni, liidu või rühma turustatud toodangu väärtuse hulka. Topeltarvestus on keelatud.

6. Välja arvatud juhul, kui kohaldatakse lõiget 7, esitatakse tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma turustatud toodangu kohta arved tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma järgse seisuga müügivalmis toodangu kohta, jättes välja:

- a) käibemaksu;
- b) tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma sisemised veokulud.

7. Turustatud toodangu väärtust võib arvutada ka tütaretevõtja järgse seisuga lõike 6 alusel, kui vähemalt 90 % tütaretevõtja aktsiatest või kapitalist kuulub:

- a) ühele tootjaorganisatsioonile, tootjaorganisatsioonide liidule, riikidevahelisele tootjaorganisatsioonile, riikidevahelisele tootjaorganisatsioonide liidule või tootjarühmale või
- b) tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma tootjaliikmetele, kui see aitab kaasa määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 152 lõike 1 punktis c loetletud eesmärkide saavutamisele.

8. Allhanke korral arvutatakse turustatud toodangu väärtus tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma järgse seisuga ning see hõlmab niisuguse tegevuse majanduslikku lisaväärtust, mille tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm on tellinud allhankena oma liikmetele, kolmandatele isikutele või muule tütaretevõtjale kui lõikes 7 osutatud tütaretevõtja.

9. Kui toodang väheneb loodusõnnetuse, ilmastikutingimuste, looma- või taimehaiguste või kahjurite levikust põhjustatud kahju tõttu, siis kõnealuste põhjuste tõttu ning seoses artiklis 18 osutatud saagi- või toodangukindlustusmeetmete või tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu, tootjarühma või selle tootjaliikmete hallatavate samaväärsete meetmetega saadud kindlustushüvitise võib arvata sellise 12-kuulise võrdlusperioodi jooksul turustatud toodangu väärtuse hulka, mil seda tegelikult makstakse.

Artikkel 32

Liidu finantsabi võrdlusperiood ja piirmäärad

1. Liikmesriigid määravad iga tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma jaoks 12-kuulise võrdlusperioodi, mis algab kõige varem selle aasta 1. jaanuaril, mil algab kolmeaastane periood enne aastat, mille jaoks abi taotletakse, ning lõpeb hiljemalt selle aasta 31. detsembril, mis eelneb aastale, mille jaoks abi taotletakse.

12-kuuline võrdlusperiood on asjaomase tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma aruandeperiood.

Võrdlusperiood määramise metoodikat ei või rakenduskava kehtimise ajal muuta, kui pole tegemist nõuetekohaselt põhjendatud juhtumiga.

2. Liikmesriigid otsustavad, kas rakendusfondile antava liidu finantsabi ülemmäär arvutatakse igal aastal:

- a) nende tootjate poolt võrdlusperioodil turustatud toodangu väärtuse alusel, kes on tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma liikmed selle aasta 1. jaanuaril, mille jaoks abi taotletakse, või
- b) asjaomase tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma turustatud toodangu tegeliku väärtuse alusel asjaomasel võrdlusperioodil. Niisugusel juhul tuleb seda nõuet asjaomases liikmesriigis kohaldada kõigi muude kui riikidevaheliste toetusesaajate suhtes.

3. Kui teatava toote turustatud toodangu väärtus on konkreetsel aastal vähenenud vähemalt 35 % võrreldes kolme eelneva 12-kuulise võrdlusperioodi keskmisega, kohaldatakse järgmist:

- a) kui vähenemine toimus põhjustel, mis ei kuulu tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma vastutuse ja kontrolli alla, loetakse, et kõnealuse toote turustatud toodangu väärtus on 65 % kolme eelneva 12-kuulise võrdlusperioodi keskmisest väärtusest;
- b) kui vähenemine toimus loodusõnnetuse, ilmastikutingimuste, taimehaiguste või kahjurite leviku tõttu, mis ei kuulu tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liidu, riikidevahelise tootjaorganisatsiooni, riikidevahelise tootjaorganisatsioonide liidu või tootjarühma vastutuse ja kontrolli alla, loetakse, et kõnealuse toote turustatud toodangu väärtus on 85 % kolme eelneva 12-kuulise võrdlusperioodi keskmisest väärtusest.

Mõlemal juhul peab tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm tõendama asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele, et need põhjused ei kuulu tema vastutuse ega kontrolli alla.

Kui tootjaorganisatsioon, tootjaorganisatsioonide liit, riikidevaheline tootjaorganisatsioon, riikidevaheline tootjaorganisatsioonide liit või tootjarühm tõendab asjaomasele liikmesriigile, et need põhjused ei kuulu tema vastutuse ega kontrolli alla ning et ta on võtnud vajalikud ennetusmeetmed, loetakse, et kõnealuse toote turustatud toodangu väärtus on 100 % kolme eelneva 12-kuulise võrdlusperioodi keskmisest väärtusest.

III PEATÜKK

Puu- ja köögiviljasektor

Artikkel 33

Tasuta jagamiseks ettevalmistamise kulud

VII lisas on sätestatud rakenduskava raames turult kõrvaldatud puu- ja köögivilja tasuta jagamiseks ettevalmistamise kuludega seotud maksed tootjaorganisatsioonile, tootjaorganisatsioonide liidule, riikidevahelisele tootjaorganisatsioonile või riikidevahelisele tootjaorganisatsioonide liidule.

Artikkel 34

Tootjate organiseerituse taseme arvutamine riikliku finantsabi jaoks

1. Määruse (EL) 2021/2115 artiklis 53 osutatud riikliku finantsabi taseme kindlaksmääramisel puu- ja köögiviljasektoris arvutatakse liikmesriigi piirkonna organiseerituse tase selles piirkonnas toodetud ja organisatsioonide turustatud puu- ja köögivilja väärtuse alusel ning see hõlmab ainult neid tooteid, mille osas neid organisatsioone on tunnustatud. Käesoleva määruse artiklit 31 kohaldatakse *mutatis mutandis*.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel võetakse arvesse üksnes lõikes 3 osutatud piirkonnas toodetud puu- ja köögivilja.

3. Selleks et arvutada lõikes 1 osutatud organiseerituse tase, määravad liikmesriigid nende territooriumi eristatava osana kindlaks piirkonnad, mille kohta on andmed kättesaadavad, järgides seejuures objektiivseid ja mittediskrimineerivaid kriteeriume, sh piirkondade agronoomilisi ja majanduslikke tunnusjooni, põllumajanduse või puu- ja köögiviljakasvatuse võimalusi või institutsioonilist või haldusstruktuuri.

Liikmesriigi kindlaksmääratud piirkondi ei muudeta vähemalt viie aasta jooksul, v.a juhul, kui muutmine on objektiivselt põhjendatud eelkõige põhjustel, mis ei ole seotud asjaomase piirkonna või asjaomaste piirkondade tootjate organiseerituse taseme arvutamisega.

4. Liikmesriigid teavitavad komisjoni iga aasta 31. jaanuariks määruse (EL) 2021/2115 artikli 53 lõigetes 1 ja 2 osutatud kriteeriumidele vastavatest piirkondadest ja tootjaorganisatsioonidele antud riiklikust finantsabist kõnealustes piirkondades.

Liikmesriigid teatavad komisjonile kõigist muudatustest piirkondade loetelus.

5. Tootjaorganisatsioon, kes soovib taotleda riiklikku finantsabi, peab vajaduse korral oma rakenduskava muutma.

Artikkel 35

Turult tasuta jagamiseks kõrvaldamise kolme aasta keskmine

1. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 lõike 6 punktis a osutatud turustatud toodangu mahu 5 % piirangu arvutamisel võetakse aluseks aritmeetiline keskmine nende toodete kogumahust, mille osas tootjaorganisatsiooni on tunnustatud ning mida tootjaorganisatsioon viimase kolme aasta jooksul on turustanud.

2. Hiljuti tunnustuse saanud tootjaorganisatsioonidel on tunnustamisele eelnenud turustusaastate andmed järgmised:

- a) kui see organisatsioon oli varem tootjarühm, siis vastavad andmed kõnealuse tootjarühma kohta, või
- b) tunnustamistaotluse suhtes kohaldatav maht.

IV PEATÜKK

Mesindussektor

Artikkel 36

Mesilastaru mõiste

Käesoleva määruse kohaldamisel tähendab mõiste „mesilastaru“ üksust, mis sisaldab mesilasperet, mida kasutatakse mee, muude mesindustoodete või mesilaste aretusmaterjali tootmiseks, ning kõiki elemente, mis on vajalikud pere ellujäämiseks.

Artikkel 37

Mesilastarude arvu arvutamise meetod

Liikmesriikide territooriumil talvitumiseks valmis olevate mesilastarude arv ajavahemikus 1. septembrist kuni 31. detsembrini arvutatakse igal aastal ÜPP strateegiakavades sätestatud usaldusväärse meetodi kohaselt.

Artikkel 38

Mesilastarude arvust teatamine

Teade määruse (EL) 2021/2115 artikli 55 lõikes 7 osutatud ja käesoleva määruse artikli 37 kohaselt arvutatud mesilastarude arvu kohta esitatakse iga aasta 15. juuniks alates 2023. aastast.

*Artikkel 39***Liidu minimaalne osalus**

Liidu minimaalne osalus kulutustes, mis on seotud liikmesriikide poolt oma ÜPP strateegiakavades vastavalt määruse (EL) 2021/2115 artiklile 55 valitud sekkumisviiside rakendamisega mesindussektoris, on 30 %.

*V PEATÜKK***Veinisektor***Artikkel 40***Toetusesaajad**

1. Liikmesriigid määravad kindlaks, millised ettevõtjad võivad saada kasu nende ÜPP strateegiakavades ettenähtud sekkumistest. Kõnealuste ettevõtjate hulka kuuluvad lõigetes 2, 3 ja 4 osutatud toetusesaajad, samuti kutseorganisatsioonid, veinitootjate organisatsioonid, veinitootjate organisatsioonide liidud, kahe või enama veinitootja ajutised või alalised liidud ning tootmisharudevahelised organisatsioonid.
2. Liikmesriigid näevad ette, et viinamarjakasvatavad on määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktides a, c ja d osutatud sekkumisviiside „viinamarjaistandike ümberkorraldamine ja muutmine“, „roheline korje“ ja „saagikindlustus“ ainsad toetusesaajad.
3. Avalik-õiguslik asutus ei tohi saada toetust veinisektoris rakendatavate sekkumisviiside alusel. Liikmesriigid võivad siiski lubada avalik-õiguslikul asutusel saada toetust
 - a) määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktides i ja j osutatud veinisektori tootmisharudevaheliste organisatsioonide rakendatavate meetmete jaoks;
 - b) määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktides h ja k osutatud teavitustegevuseks ning kolmandates riikides toimuvaks müügiedendus- ja teavitustegevuseks, tingimusel et avalik-õiguslik asutus ei ole ainus kõnealuste sekkumiste jaoks antud toetuse saaja.
4. Eraettevõtjad võivad saada toetust kolmandates riikides toimuvaks müügiedendus- ja teavitustegevuseks, millele on osutatud määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktis k.
5. Toetust ei anta tootjatele, kellel on ebaseaduslikud istandused või maa-alad, millele on viinapuud istutatud ilma loata, millele on osutatud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 71.

*Artikkel 41***Viinamarjaistanduste taasisutamise taimetervisega seotud või fütosanitaarsetel põhjustel**

Iga-aastased kulud, mida liikmesriigid maksavad selliste sekkumiste toetamiseks, mis on kindlaks määratud nende ÜPP strateegiakavades seoses viinamarjaistanduste taasisutamisega pärast kohustuslikku väljajuurimist, ei või ületada 15 % viinamarjaistandike ümberkorraldamise ja muutmise iga-aastastest kogukuludest, mida asjaomane liikmesriik maksab igal eelarveaastal määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punkti a alusel.

Väljajuurimiskulud ja saamata jäänud tulu hüvitamine ei ole selle sekkumisviisi alusel rahastamiskõlblikud kulud.

*Artikkel 42***Viinapuude kasvuala**

1. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 58 lõike 1 esimese lõigu punktide a ja c kohaldamisel määratakse viinapuude kasvuala kindlaks viinapuujuurte välispiiri järgi, millele lisatakse puhverala, mille laius võrdub poolega ridadevahelisest kaugusest.
2. Kui liikmesriik otsustab kontrollida viinamarjaistandike ümberkorraldamise ja muutmise ning roheline korjega seotud rahastamiskõlblikke kulusid üksnes standardse ühikuhindade astmiku alusel, mis põhineb muudel mõõtühikutel kui pindala, või toetusesaajate esitatavate tõendavate dokumentide alusel, võivad pädevad asutused otsustada mitte mõõta lõike 1 kohast kasvuala.

*VI PEATÜKK***Humalasektor***Artikkel 43***Liidu finantsabi**

Igale tootjaorganisatsioonile või tootjaorganisatsioonide liidule eraldatav maksimaalne liidu finantsabi, millele on osutatud määruse (EL) 2021/2115 artikli 62 lõikes 1, arvutatakse proportsionaalselt nende tootjaliikmete rahastamiskõlblike humalakasvatusalade alusel. Et humalakasvatusala oleks rahastamiskõlblik, peab selle istutustihedus olema ühtlane – kahekordselt toetatud taimede puhul vähemalt 1 500 taimet hektari kohta või ühekordselt toetatud taimede puhul vähemalt 2 000 taimet hektari kohta.

Humalakasvatusalad võivad hõlmata üksnes maatükke, mis on piiratud välimisi toetusteibaid ühendava traadiga. Kui selles reas on humalataimi, lisatakse kõnealuse ala igale küljele täiendav riba, mille laius vastab kõnealuse maatüki hooldusradade keskmisele laiusele. Kõnealune täiendav riba ei tohi olla osa üldkasutatavast teest. Humalarivide otstes asuvad kaks põllupeenart, mis on vajalikud põllutöömasinate manööverdamiseks, võivad kuuluda alasse, tingimusel et kummagi põllupeenra laius ei ole üle kaheksa meetri, neid võetakse arvesse ühekordselt ning need ei moodusta osa üldkasutatavast teest.

Need alad ei hõlma maa-alasid, kuhu on istutatud noored humalataimed, mida kasvatatakse peamiselt puukoolitoodetena.

*VII PEATÜKK***Loomakasvatussektor***Artikkel 44***Põllumajandusloomade taastamine pärast tervishoiu kaalutlustel toimunud sundtapmist või loodusõnnetustest tingitud kaotusi**

1. Liikmesriigid tagavad, et määruse (EL) 2021/2115 artikli 47 lõike 2 punktis e osutatud sekkumisviisi „põllumajandusloomade taastamine pärast tervishoiu kaalutlustel toimunud sundtapmist või loodusõnnetustest tingitud kaotusi“ rakendatakse üksnes juhul, kui on võetud tauditõrjemeetmed kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/429 ⁽¹³⁾.
2. Põllumajandusloomade taastamise kulud ei või ületada 20 % rakenduskavade kogukuludest.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1).

IV JAOTIS

LISANÕUDED TEATAVATE MAAELU ARENGU SEKKUMISVIISIDE PUHUL

Artikkel 45

Geneetiliste ressursside säilitamine, säästev kasutamine ja arendamine põllumajanduses ja metsanduses

1. Liikmesriigid, kes lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse sekkumised, mis on seotud määruse (EL) 2021/2115 artiklis 70 osutatud geneetiliste ressursside säilitamise, säästva kasutamise ja arendamisega põllumajanduses ja metsanduses, võivad anda toetust üksnes

- a) põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostustena ohustatud loomatõugude ja geneetilisest erosioonist ohustatud taimesortide säilitamiseks või
- b) toetusena geneetiliste ressursside säilitamiseks, säästvaks kasutamiseks ja arendamiseks põllumajanduses ja metsanduses.

Tegevused, mis on hõlmatud esimese lõigu punktis a osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostustega, ei ole kõnealuse lõigu punkti b kohaselt rahastamiskõlblikud.

2. Liikmesriigid tagavad, et lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimakoostused, mis käsitlevad ohustatud loomatõugude ja geneetilisest erosioonist ohustatud taimesortide säilitamist, hõlmavad koostust

- a) kasvatada kohalikku tõugu põllumajandusloomi, mille liikmesriik on tunnistanud ohustatuks ja mis on geneetiliselt kohanenud ühe või mitme traditsioonilise tootmissüsteemiga või keskkonnaga selles liikmesriigis ning mille ohustatud staatus on teaduslikult kindlaks teinud asutus, kellel on ohustatud tõugude valdkonnas vajalikud oskused ja teadmised, nagu on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1012 ⁽¹⁴⁾ artikli 2 punktis 24, või
- b) säilitada selliste geneetilisest erosioonist ohustatud taimede geneetilisi ressursse, mis on kohalike ja piirkondlike oludega looduslikult kohanenud.

3. Toetuskõlblikud võivad olla järgmised lõike 2 punktis a osutatud kohaliku tõugu põllumajandusloomad:

- a) veised;
- b) lambad;
- c) kitsed;
- d) hobuslased (*Equus caballus* ja *Equus asinus*);
- e) sead;
- f) linnud;
- g) küülikud;
- h) mesilased.

4. Liikmesriigid loevad lõike 2 punktis a osutatud kohalikke tõuge toetuskõlblikuks üksnes juhul, kui on täidetud järgmised nõuded:

- a) asjaomaste emaste aretusloomade arv on riigi tasandil registreeritud;

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1012 tõupuhaste aretusloomade, ristandaretussigade ja nende aretusmaterjali aretuse, turustamise ning nende liitu sissetoomise suhtes kehtivate zootehniliste ja genealoogiliste tingimuste kohta, millega muudetakse määrust (EL) nr 652/2014, nõukogu direktiive 89/608/EMÜ ja 90/425/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks teatavad õigusaktid tõuaretuse valdkonnas (tõuaretuse määrus) (ELT L 171, 29.6.2016, lk 66).

b) nõuetekohaselt tunnustatud asjaomane aretusühing registreerib asjaomase töu tõuraamatu ja ajakohastab seda.

5. Lõike 2 punktis b osutatud taimede geneetilisi ressursse loetakse geneetilisest erosioonist ohustatuks tingimusel, et maaelu arengu programmis on geneetilise erosiooni kohta esitatud piisavalt tõendeid, mis põhinevad teaduslikel tulemustel või näitajatel rahvaselektsioonsortide või algupäraste kohalike liikide esinemise ja nende liigilise mitmekesisuse vähenemise ning vajaduse korral kohaliku tasandi peamise põllumajandustegevuse muutumise kohta.

6. Liikmesriigid tagavad, et lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud põllumajanduse ja metsanduse geneetiliste ressursside säilitamise, säästva kasutamise ja arendamise alane tegevus hõlmab järgmist:

- a) suunatud meetmed, millega edendatakse põllumajanduse ja metsanduse geneetiliste ressursside *in situ* ja *ex situ* säilitamist, kirjeldamist, kogumist ja kasutamist, sh praegu *in situ* säilitatavate geneetiliste ressursside veebipõhised loendid, k.a põllu- või metsamajandusettevõttes säilitamine, ning *ex situ* kogude ja andmebaaside veebipõhised loendid;
- b) kooskõlastatud meetmed, millega edendatakse liidu põllumajanduse ja metsanduse geneetiliste ressursside säilitamise, kirjeldamise, kogumise ja kasutamisega seotud teabevahetust liikmesriikide pädevate organisatsioonide vahel;
- c) kaasnevad meetmed: teavitamine, levitamine, nõustamine, koolitus ja tehniliste aruannete koostamine, kaasates valitsusväliseid organisatsioone ja muid sidusrühmi.

7. Lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaldamisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „*in situ* säilitamine“ põllumajanduses – geneetiliste materjalide säilitamine ökosüsteemides ja looduslikes elupaikades ning liikide või looduslike liikide elujõuliste populatsioonide hoidmine ja taastamine nende looduslikus keskkonnas ning kodustatud loomatõugude või kultuurtaimeliikide puhul põllumajanduskeskkonnas, kus on välja kujunenud nende eriomadused;
- b) „*in situ* säilitamine“ metsanduses – geneetiliste materjalide säilitamine ökosüsteemides ja looduslikes elupaikades ning liikide elujõuliste populatsioonide hoidmine ja taastamine nende looduslikus keskkonnas;
- c) „põllu- või metsamajandusettevõttes säilitamine“ – *in situ* säilitamine ja arendamine põllu- või metsamajandusettevõtte tasandil;
- d) „*ex situ* säilitamine“ – põllumajanduse või metsanduse geneetilise materjali säilitamine väljaspool looduslikku elupaika;
- e) „*ex situ* kogu“ – põllumajanduse või metsanduse geneetilise materjali kogu, mida hoitakse väljaspool looduslikku elupaika.

Artikkel 46

Loomade heaolu

Liikmesriigid, kes lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse määruse (EL) 2021/2115 artiklis 70 osutatud loomade heaolu puudutavate kohustustega seotud sekkumised, tagavad et loomade heaoluga seotud kohustused näevad ette tootmismeetodite täiustatud standardid vähemalt ühes järgmistest valdkondadest:

- a) vesi, sööt ja loomade hooldamine vastavalt loomade loomulikele vajadustele;
- b) pidamistingimused, mis suurendavad loomade mugavust ja liikumisvabadust, näiteks suurem ruum ja põrandapind, rohkem loomulikku valgust, parem mikrokliima kontroll, samuti sellised pidamistingimused nagu vabalt poegimine või rühmas pidamine vastavalt loomade loomulikele vajadustele;
- c) tingimused, mis võimaldavad loomulikku käitumist, näiteks elukeskkonna rikastamine või hiline võõrutamine;
- d) juurdepääs välitingimustele ja karjatamine vabas õhus;
- e) tavad, mis parandavad loomade tervist ja suurendavad nende pikaajalisust, sealhulgas aeglasemalt kasvavate tõugude aretamine;

- f) loomade vigastamise või kaastreerimise vältimine. Erijuhtudel, kui loomade vigastamist või kaastreerimist peetakse vajalikuks, kasutatakse tuimasteid, valuvaigisteid ja põletikuvastaseid ravimeid või immunokaastreerimist;
- g) sanitaarmeetmed, millega ennetatakse mittenakkuslikke haigusi, mille puhul ei ole vaja kasutada selliseid meditsiinitooteid nagu vaktsiinid, insektitsiidid või antiparasiitikumid.

Artikkel 47

Kvaliteedikavad

Liikmesriigid, kes lisavad oma ÜPP strateegiakavadesse määruse (EL) 2021/2115 artikli 77 lõike 1 punktis c osutatud kvaliteedikavadega seotud sekkumised, tagavad et riiklikud tunnustatud kvaliteedikavad hõlmavad järgmist:

- a) liikmesriikide tunnustatud põllumajandustoodete, puuvilla ja toiduainete kvaliteedikavad, sealhulgas põllumajandusettevõtete sertifitseerimise süsteemid, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:
 - i) kõnealuse kava raames toodetud lõpptoote eripära tuleneb selgetest kohustustest, millega tagatakse
 - toote eritunnused,
 - eripärased kasvatus- või tootmismeetodid või
 - lõpptoote kvaliteet, mis on inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või keskkonnakaitse seisukohast oluliselt parem kui see, mida nõutakse kaubandusstandarditega;
 - ii) kava on avatud kõigile tootjatele;
 - iii) kava sisaldab siduvaid tootespetsifikatsioone ja nendele spetsifikatsioonidele vastavust kontrollib avaliku sektori asutus või sõltumatu inspekteerimisorgan;
 - iv) kava on läbipaistev ja tagab toodete täieliku jälgitavuse;
- b) põllumajandustoodete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemid, mille kohta liikmesriigid kinnitavad, et need vastavad nõuetele, mis on sätestatud liidu suunistes põllumajandustoodete ja toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemide parimate tavade kohta, millele on osutatud komisjoni 16. detsembri 2010. aasta teatises „ELi suunistes põllumajandustoodete ja toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemide parimate tavade kohta“ ⁽¹⁵⁾.

V JAOTIS

REEGLID MAA HEAS PÕLLUMAJANDUS- JA KESKKONNASEISUNDIS HOIDMISE (GAEC) 1. STANDARDI KOHASE SUHTARVU KOHTA

Artikkel 48

Reeglid maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise (GAEC) 1. standardi kohase suhtarvu kohta

1. Püsirohumaa säilitamiseks kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 III lisas loetletud maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise 1. standardiga tagavad liikmesriigid, et püsirohumaa osakaal põllumajandusmaas ei vähene rohkem kui 5 % võrreldes võrdlussuhtarvuga, mille iga liikmesriik oma ÜPP strateegiakavas kehtestab, jagades püsirohumaa pindala asjaomase liikmesriigi kogu põllumajandusmaaga.

Esimeses lõigus osutatud võrdlussuhtarvu kindlaksmääramisel kasutatakse järgmisi mõisteid:

⁽¹⁵⁾ ELT C 341, 16.12.2010, lk 5.

- a) „püsirohumaa“ – püsirohumaa, mille on 2018. aastal deklareerinud otsetoetusi saavad põllumajandustootjad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ⁽¹⁶⁾ artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktiga a ning mis määratakse kindlaks kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 ⁽¹⁷⁾ artikli 2 lõike 1 teise lõigu punktiga 23 ning mida liikmesriigid vajaduse korral kohandavad, et võtta arvesse võimalike muudatuste mõju, eelkõige püsirohumaa määratluses, mille liikmesriigid määravad kindlaks kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 3 punktiga c;
- b) „kogu põllumajandusmaa“ – põllumajandusmaa, mille on 2018. aastal deklareerinud otsetoetusi saavad põllumajandustootjad ja mille liikmesriigid on registreerinud oma ühtses haldus- ja kontrollisüsteemis kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 72 lõike 1 esimese lõigu punktiga a ning mis määratakse kindlaks kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 640/2014 artikli 2 lõike 1 teise lõigu punktiga 23 ja mida liikmesriigid vajaduse korral kohandavad, et võtta arvesse võimalike muudatuste mõju, eelkõige põllumajandusmaa määratluses, mille liikmesriigid määravad kindlaks kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõikega 3.

2. Püsirohumaa suhtarv määratakse igal aastal kindlaks pindala alusel, mille on sellel aastal deklareerinud toetusesaajad, kes saavad otsetoetusi määruse (EL) 2021/2115 III jaotise II peatüki alusel või kõnealuse määruse artiklites 70, 71 ja 72 osutatud iga-aastaseid toetusi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2116 ⁽¹⁸⁾ artikli 67 lõikele 1.

Liikmesriigid võivad kehtestada püsirohumaa suhtarvu ja võrdlussuhtarvu riiklikul, piirkondlikul, allpiirkondlikul, põllumajandusliku majapidamise rühma või põllumajandusliku majapidamise tasandil.

3. Kui tehakse kindlaks, et lõikes 2 osutatud suhtarv on maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise 1. standardi rakendamise tasandil vähenenud rohkem kui 5 %, kehtestab asjaomane liikmesriik põllumajanduslikele majapidamistele kohustuse muuta maa tagasi püsirohumaks või mõnele või kõigile põllumajandustootjatele, kelle kasutuses on maa, mis muudeti kunagi püsirohumast muu otstarbega maaks, kohustuse rajada püsirohumaa.

Kui aga püsirohumaa pindala konkreetset aastal ei erine absoluutarvudes rohkem kui 0,5 % lõike 1 teise lõigu punkti a kohaselt kindlaks määratud püsirohumaa pindalast, loetakse lõike 1 esimeses lõigus sätestatud kohustus täidetuks.

4. Lõike 3 esimest lõiku ei kohaldata, kui 5 % künnisest väiksem vähenemine tuleneb määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 punktides b ja c osutatud kohustustest, mille tõttu põllumajanduslikku tegevust kõnealustel maa-aladel enam ei toimu ja mis ei puuduta jõulupuistandusi ega energia tootmiseks kasvatatavaid põllukultuure või puid.

5. Lõikes 2 osutatud suhtarvu arvutamisel käsitatakse maa-alasid, mis on muudetud tagasi püsirohumaks või mis on püsirohumana rajatud kooskõlas lõikega 3 või mis on rajatud püsirohumana osana liikmesriikide poolt maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise 1. standardi rakendamisest, püsirohumana alates püsirohumaks tagasi muutmise või püsirohumana rajamise esimesest päevast. Kõnealuseid maa-alasid kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 3 punktis c sätestatud määratlusega vähemalt viiel järjestikusel aastal pärast püsirohumaks tagasi muutmist või püsirohumana rajamist või selliste alade puhul, mida juba kasutatakse rohu või muude rohttaimede kasvatamiseks, ülejäänud viiel järjestikusel aastal.

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

⁽¹⁷⁾ Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 640/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 ühtse haldus- ja kontrollisüsteemi osas ning otsetoetuste, maaelu arengu toetuse ja nõuetele vastavuse süsteemiga seoses kohaldatavatest maksetest keeldumise ja nende tühistamise tingimuste osas ning kõnealuste toetuste ja süsteemiga seotud halduskaristuste osas (ELT L 181, 20.6.2014, lk 48).

⁽¹⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2116, mis käsitleb ühise põllumajanduspoliitika rahastamist, haldamist ja seiret ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1306/2013 (ELT L 435, 6.12.2021, lk 187).

VI JAOTIS

LÕPPSÄTTED

Artikkel 49

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. detsember 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Liidu meetod kanepisortide kontrollimiseks ja kanepisortides delta-9-tetrahüdrokannabinooli sisalduse määramiseks, millele on osutatud artiklis 3**1. Kohaldamisala**

Käesolevas lisas sätestatud meetodit kasutatakse kanepisortide (*Cannabis sativa* L.) delta-9-tetrahüdrokannabinooli (edaspidi „THC“) sisalduse määramiseks. Meetodi käigus rakendatakse vastavalt vajadusele käesolevas lisas kirjeldatud menetlust A või menetlust B.

Meetod põhineb THC-sisalduse gaasikromatograafilisel määramisel pärast sobiva lahustiga ekstraheerimist.

1.1. Menetlus A

Menetlust A kasutatakse kanepi tootmise kontrollimisel, kui igal aastal tehtavate kohapealsete kontrollide käigus kontrollitav valim hõlmab vähemalt 30 % kanepi tootmiseks deklareeritud maa-aladest kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teise lõiguga.

1.2. Menetlus B

Menetlust B kasutatakse juhul, kui liikmesriik kehtestab kanepi kasvatamise eelneva heakskiidu süsteemi ja kohapealsete kontrollide miinimumtase hõlmab vähemalt 20 % kanepi tootmiseks deklareeritud maa-aladest kooskõlas määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teise lõiguga.

2. Valimi võtmine**2.1. Proovide võtmise tingimused**

Proove võetakse päevasel ajal; esindava valimi saamiseks tuleb proove põllult võtta süstemaatiliselt, kuid mitte kasvuala servadest.

2.1.1. Menetlus A

Uuritava kanepisordi kasvavatest taimedest võetakse igalt valitud taimelt 30 cm pikkune osa, mis sisaldab vähemalt üht emasõisikut iga valitud taime kohta. Proove tuleb võtta päevasel ajal ajavahemiku jooksul, mis algab 20. päeval pärast õitsemise algust ja kestab kuni 10. päevani pärast õitsemise lõppu.

Liikmesriigid võivad lubada proovide võtmist ajavahemiku jooksul, mis algab õitsemise alguses ja kestab 20 päeva, tingimusel et iga sordi kohta võetakse muud representatiivsed proovid vastavalt esimesele lõigule ajavahemiku jooksul, mis algab 20. päeval pärast õitsemise algust ja kestab kuni 10. päevani pärast õitsemise lõppu.

Püüdekultuurina kasvatatud kanepi puhul tuleb emasõisikute puudumisel võtta iga valitud taime tipust 30 cm pikkune osa. Sellisel juhul tuleb proove võtta vahetult enne vegetatsiooniperioodi lõppu, kui lehed on hakanud näitama esimesi kollaseks tõmbumise märke, kuid enne, kui algab ennustatud külmaperiood.

2.1.2. Menetlus B

Uuritava kanepisordi kasvavatest taimedest võetakse igalt valitud taimelt ülemine kolmandik. Proove tuleb võtta kümne päeva jooksul pärast õitsemise lõppu või püüdekultuurina kasvatatud kanepi puhul ja emasõisikute puudumisel vahetult enne vegetatsiooniperioodi lõppu, kui lehed on hakanud näitama esimesi kollaseks tõmbumise märke, kuid enne, kui algab ennustatud külmaperiood. Kahekojaliste sortide puhul võetakse ainult emastaimi.

2.2. Valimi suurus

Menetlus A: proov koosneb 50 taime osast põllu kohta.

Menetlus B: proov koosneb 200 taime osast põllu kohta.

Iga proov pannakse muljumist vältides riidest või paberist kotti ja saadetakse analüüsimiseks laboratooriumisse.

Liikmesriigid võivad ette näha, et kontrollanalüüsiks võetakse vajaduse korral teine proov, mida säilitab kas tootja või analüüsi eest vastutav asutus.

2.3. Proovi kuivatamine ja säilitamine

Proovide kuivatamist alustatakse võimalikult kiiresti ja igal juhul 48 tunni jooksul, kasutades mis tahes meetodit, mille puhul temperatuur on alla 70 °C.

Proovid kuivatatakse püsिमassini ja niiskusesisalduseni 8–13 %.

Pärast kuivatamist säilitatakse proovid ilma neid muljumata pimedas kohas temperatuuril alla 25 °C.

3. THC-sisalduse määramine

3.1. Katsenäidise ettevalmistamine

Kuivatatud proovidelt eemaldatakse varred ja üle 2 mm pikkused seemned.

Kuivatatud proovid jahvatatakse poolpeeneks pulbriks (läbib 1 mm avadega sõela).

Pulbrit võib säilitada 10 nädalat pimedas, kuivas kohas, temperatuuril alla 25 °C.

3.2. Reaktiivid ja ekstraheerimislahus

Reaktiivid

- kromatograafiapuhas delta-9-tetrahüdrokannabinool,
- kromatograafiapuhas skvalaan sisestandardina.

Ekstraheerimislahus

- 35 mg skvalaani 100 ml heksaani kohta.

3.3. THC ekstraheerimine

100 mg pulbristatud uuritavat proovi kaalutakse, asetatakse tsentrifuugitopsi ja lisatakse 5 ml sisestandardit sisaldavat ekstraheerimislahust.

Proov asetatakse 20 minutiks ultrahelivanni. Tsentrifugeeritakse 5 minutit kiirusel 3 000 pööret minutis, seejärel eemaldatakse THC supernatant. Lahus injekteeritakse kromatograafi ja tehakse kvantitatiivne analüüs.

3.4. Gaaskromatograafia

a) Seadmed

- leekionisatsioonidetektoriga ja jaotatud/jaotamata vooluga injektoriga gaasikromatograaf,
- kolonn, mis võimaldab kannabinoide hästi eraldada, näiteks 25 m pikkune ja 0,22 mm diameetriga klaasist kapillaarkolonn, mis on immutatud 5 %lise mittepolaarse fenüülmetüülsilaoksaani faasiga.

b) Kalibreerimispiirkonnad

Vähemalt kolm punkti menetluse A puhul ja viis punkti menetluse B puhul, sealhulgas 0,04 ja 0,50 mg/ml THCd ekstraheerimislahuses.

c) Katsetingimused

Punktis a osutatud kolonni puhul esitatakse näitena järgmised tingimused:

- kuivatuskapi temperatuur 260 °C,
- injektori temperatuur 300 °C,
- detektori temperatuur 300 °C.

d) Injekteeritud maht: 1 µl.

4. Tulemused

Tulemused esitatakse kahe kümnendkohani ümardatult grammides THCd 100 g püsiva massini kuivatatud analüüsitava proovi kohta. Lubatud hälve on 0,03 g 100 g kohta.

— Menetlus A: üks määramine uuritava proovi kohta.

Kui saavutatud tulemus ületab määruse (EL) 2021/2115 artikli 4 lõike 4 teises lõigus sätestatud piiri, tehakse analüüsitava proovi kohta teine määramine ja tulemusena käsitatakse nende kahe määramise keskmist väärtust.

— Menetlus B: tulemus vastab uuritava proovi kohta tehtud kahe määramise keskmisele väärtusele.

II LISA

Loetelu artikli 22 lõikes 2 osutatud rahastamiskõlbmatutest kululiikidest

I OSA

Puu- ja köögiviljasektoris, mesindussektoris, humalasektoris, oliiviõli- ja lauaoliivide sektoris ning määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktis f osutatud muudes sektorites

1. Üldised tootmiskulud ning eelkõige seeneniidistiku, seemnete ja üheaastaste taimedega seotud kulud (ka sertifitseeritud); taimekaitsetoodetega, sealhulgas integreeritud tõrjeainetega seotud kulud; väetiste ja muude lisanditega seotud kulud; kogumis- või veokulud (sise- või välisvedu); säilitamiskulud; pakendamiskulud (sealhulgas pakendikäitluse kasutamine ja selle korraldamine), ka uute töötlemisprotsesside raames; tegevuskulud (eelkõige elekter, kütus ja tehniline hooldus).
2. Sekkumiseks võetud laenude tagasimaksed.
3. Hoonestamata maa ost, mille maksumus ületab 10 % kogu asjaomase toimingu rahastamiskõlblikest kuludest.
4. Investeeringud transpordivahenditesse, mida kasutab mesindussektoris tegutsev toetusesaaja või turustamisel või tarnimisel tootjaorganisatsioon.
5. Renditud kaupade kasutamisel tekkinud kulud.
6. Liisingulepingutega seotud väljaminekud (maksud, intressid, kindlustuskulud jne) ja kasutuskulud.
7. Käesolevas loetelus rahastamiskõlbmatuna nimetatud toimingute või kuludega seotud alltöövõtu- või allhankelepingud.
8. Piirkondlikud maksud või fiskaalsed lõivud.
9. Laenuintress, v.a juhul, kui toetust on antud muus vormis kui tagastamatu otsetoetus.
10. Investeeringud äriühingute aktsiatesse või kapitali, kui investeeringu puhul on tegemist finantsinvesteeringuga.
11. Muude isikute kui toetusesaaja, tootjaorganisatsiooni või selle liikmete, tootjaorganisatsioonide liitude või nende tootjaliikmete või artikli 31 lõikes 7 osutatud tütaretevõtja või tütaretevõtjate keti üksuse või liikmesriigi heakskiidu korral tootjaorganisatsiooni liikmeks oleva ühistu kantud kulud.
12. Sekkumised, mis ei toimu tootjaorganisatsiooni, tootjaorganisatsioonide liitude või nende tootjaliikmete või artikli 31 lõikes 7 osutatud tütaretevõtja või tüharetevõtjate keti üksuse või liikmesriigi heakskiidu korral tootjaorganisatsiooni liikmeks oleva ühistu ettevõtetes ja/või tööruumides.
13. Sekkumised, mille toetusesaaja või tootjaorganisatsioon on korraldanud allhanke korras väljaspool liitu või mida nad rakendavad väljaspool liitu, välja arvatud määruse (EL) 2021/2115 artikli 47 lõike 1 punktis f osutatud müügiarenduse, teavitustegevuse ja turustamisega seotud sekkumisviisid.

II OSA

Veinisektoris

1. Viinamarjaistanduse igapäevane harimine.
2. Kaitse ulukite, lindude või rahe põhjustatud kahju eest.

3. Tuuletõkete rajamine ja tuulemüüride ehitamine.
 4. Juurdepääsuteed ja tõsteseadmed.
 5. Traktorite ja muude transpordivahendite ostmine.
 6. Nakatunud viinamarjaistanduste väljajuurimine ja saamata jäänud tulu pärast kohustuslikku väljajuurimist taimetervisega seotud ja fütosanitaarsetel põhjustel.
-

III LISA

Loetelu artikli 22 lõikes 3 osutatud rahastamiskõlblikest kululiikidest

1. Erikulud, mis on seotud järgmisega:
 - kvaliteedi parandamise meetmed;
 - orgaanilised taimekaitsevahendid (feromoonid ja röövloomad), mida kasutatakse mahepõllumajanduslikus, integreeritud või tavalises tootmises;
 - artiklis 12 osutatud põllumajanduse keskkonna- ja kliimaalased sekkumised;
 - mahepõllumajanduslik, integreeritud või eksperimentaaltootmine, sh mahepõllumajanduslikud seemned ja seemikud;
 - määruse (EL) nr 543/2011 II jaotises osutatud taimetervise eeskirjade ja maksimaalse jääkainete sisalduse normidele vastavuse järelevalve tagamine.

Erikulud on lisakulud, mis arvutatakse tootmise tavakulude ja tegelikult kantud kulude vahena ning mis väljendavad tegevuse tulemusena saamata jäänud sissetulekut ning mis ei ole ei lisasissetulek ega kulude kokkuhoiust saadav tulu.
2. Veterinaaravimid kahjurite tõrjeks ja mesilaste haiguste raviks.
3. Mesilastarude taastasustamise ja mesilaste aretamisega seotud kulud.
4. Mee tootmise ja kogumise parandamiseks vajalike masinate ja seadmete ostmine.
5. Rakenduskavade või asjaomaste sekkumiste rakendamisega seotud haldus- ja personalikulud, sealhulgas aruanded, uuringud, raamatupidamiskulud ja rahastamisarvestuse kulud, kohustuslikud töötasukulud, kui need on otseselt kandnud toetusesaaja, artikli 31 lõikes 7 osutatud tütarettevõtja või tütarettevõtjate keti üksus või liikmesriigi heakskiidu korral tootjaorganisatsiooni liikmeks olev ühistu.
6. Hoonestamata maa ost, kui ost on vajalik rakenduskavas sisalduva investeeringu tegemiseks ja maa maksumus ületab 10 % kogu asjaomase toimingu rahastamiskõlblikest kuludest. Nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel võib keskkonnakaitsemeetmete korral määrata kõrgema protsendimäära.
7. Materiaalse vara ostmine või liisimine selle netoturuväärtuses, sealhulgas kasutatud materiaalne vara, mida ei ole ostetud liidu või riigi toetuse eest ostule või liisimisele eelnenu viie aasta jooksul.
8. Materiaalse vara rentimine, kui see on ostmise alternatiivina majanduslikult põhjendatud ja liikmesriik selle heaks kiidab.
9. Määruse (EL) 2021/2115 artikli 42 punktides a, d, e ja f osutatud sektorite puhul investeeringud transpordivahenditesse, kui tootjaorganisatsioon põhjendab nõuetekohaselt asjaomasele liikmesriigile, et transpordivahendit kasutatakse üksnes tootjaorganisatsiooni tööruumides sisetranspordiks, ning investeeringud transpordivahendite täiendavatesse külmutus- või kliimaseadmetesse.
10. Investeeringud äriühingu aktsiatesse või kapitali, kui need aitavad kaasa rakenduskava eesmärkide saavutamisele.

IV LISA

Märge, mis tuleb kanda artikli 25 lõike 3 punktis a osutatud toodetele

- Продукт, предназначен за безвъзмездно разпределяне (Делегиран регламент (ЕС) 2022/126)
 - Producto destinado a su distribución gratuita [Reglamento Delegado (UE) 2022/126]
 - Produkt určený k bezplatné distribuci (nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/126)
 - Produkt til gratis uddeling (delegeret forordning (EU) 2022/126)
 - Zur kostenlosen Verteilung bestimmtes Erzeugnis (delegierte Verordnung (EU) 2022/126)
 - Tasuta jagamiseks mõeldud tooted [delegeeritud määrus (EL) 2022/126]
 - Προϊόν προοριζόμενο για δωρεάν διανομή [κατ'εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/126]
 - Product for free distribution (Delegated Regulation (EU) 2022/126)
 - Produit destiné à la distribution gratuite [règlement délégué (UE) 2022/126]
 - Proizvod za besplatnu distribuciju (Delegirana uredba (EU) 2022/126)
 - Prodotto destinato alla distribuzione gratuita [regolamento delegato (UE) 2022/126]
 - Produkts paredzēts bezmaksas izplatīšanai [Deleģētā regula (ES) 2022/126]
 - Nemokamai platinamas produktas (Deleguotasis reglamentas (ES) 2022/126)
 - Ingyenes szétosztásra szánt termék ((EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló rendelet)
 - Prodott għad-distribuzzjoni bla ħlas (Ir-Regolament Delegat (UE) 2022/126)
 - Voor gratis uitreiking bestemd product (Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/126)
 - Produkt przeznaczony do bezpłatnej dystrybucji [Rozporządzenie delegowane (UE) 2022/126]
 - Produto destinado a distribuição gratuita [Reglamento Delegado (UE) 2022/126]
 - Produs destinat distribuirii gratuite [Regulamentul delegat (UE) 2022/126]
 - Výrobok určený na bezplatnú distribúciu [delegované nariadenie (EÚ) 2022/126]
 - Proizvod, namenjen za prosto razdelitev (Delegirana uredba (EU) 2022/126)
 - Ilmaisjakeluun tarkoitettu tuote (delegoitu asetus (EU) 2022/126)
 - Produkt för gratisutdelning (delegerad förordning (EU) 2022/126)
 - Táirge lena dháileadh saor in aisce (Rialachán Tarmligthe (AE) 2022/126)
-

V LISA

Artikli 26 lõikes 1 ja lõike 4 esimeses lõigus osutatud turult kõrvaldamise toetuse maksimumsummad

Tooted	Maksimumtoetus (EUR/100 kg)	
	Tasuta jagamiseks	Muuks otstarbeks
Lillkapsas	21,05	15,79
Tomatid (turult kõrvaldatud 1. juuni – 31. oktoober)	7,25	7,25
Tomatid (turult kõrvaldatud 1. november – 31. mai)	33,96	25,48
Õunad	24,16	18,11
Viinamarjad	53,52	40,14
Aprikoosid	64,18	48,14
Nektariinid	37,82	28,37
Virsikud	37,32	27,99
Pirnid	33,96	25,47
Baklažaanid	31,2	23,41
Melonid	48,1	36,07
Arbuusid	9,76	7,31
Apelsinid	21,00	21,00
Mandariinid	25,82	19,50
Klementiinid	32,38	24,28
Satsumad	25,56	19,50
Sidrunid	29,98	22,48

VI LISA

Artikli 29 lõikes 2 osutatud toodete turult kõrvaldamise suhtes kohaldatavad miinimumnõuded

1. Tooted peavad olema:
 - terved, kui tegemist on värskete töötlemata toodetega,
 - veatud; tarbimiseks kõlbmatud mädanenud või riknenud tooted ei ole lubatud;
 - puhtad, praktiliselt nähtava võõrolluseta;
 - taimekahjuriteta ja taimekahjurite tekitatud kahjustusteta, kui see on asjakohane;
 - ebatavalise niiskusega;
 - võõra maitse või lõhnata.
 2. Tooted peavad olema kõlblikud turustamiseks ja tarbimiseks ning nende tavapäraseid omadusi arvesse võttes piisavalt arenenud ja piisavalt küpsed.
 3. Tooted peavad olema sordile või kaubanduslikule tüübile vastavate omadustega, kui see on asjakohane.
-

VII LISA

Artiklis 33 osutatud ettevalmistuskulud

Toode	Sortimis- ja pakkimiskulud (euro/tonn)
Õunad	187,70
Pirnid	159,60
Apelsinid	240,80
Klementiinid	296,60
Virsikud	175,10
Nektariinid	205,80
Arbuusid	167,00
Lillkapsas	169,10
Muud tooted	201,10